Nr. 291 (6775) WARSZAWA, CZWARTEK 17 WRZESNIA 1936 r. ROK XLI

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa. I Kartoteka N. 117

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Dla członków Partji, Związków Zawodowych, urzędników państwowych i nauczycieli ulgi w prenumeracie.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Walki w Hiszpanji trwają

Zmagania na frontach trwają w dalszym ciągu, i krew płynie dalej strumieniami.

„Sensacją" dnia wczorajszego były komunikaty radjowe dowództwa rewolty, że wojska „narodowe" rozprządzają... 500 tysiącami ludzi. Te liczby... astronomiczne, jak na Hiszpanję, wywołały dość powszechne zdumienie. Gdyby je zestawić z poprzedniemi komunikatami rewolty, otrzymalibyśmy, naprzykład, dla Irunu taki obraz z nieprawdziwego zdarzenia:

1) Irun był atakowany przez 170.000 ludzi;

2) Irunu broniło około 300 milicjantów ludowych;

3) tych 300 milicjantów broniło Irunu przed 170.000 przez kilka tygodni i jeszcze zdążyło rozstrzelać, lekko licząc, według komunikatów rokoszu, do 30.000 niewinnych osób...

Wcale nie przesadzamy... Prosimy zestawić depesze ATE. z okresu paru tygodni. W tym wypadku ATE. nie ponosi zresztą winy; wszak to były KOMUNIKATY.

Czy można, mówiąc bezstronnie, dojść dalej w ZAKŁAMANIU?...

***

Jeszcze jedna uwaga... W poczciwem Wilnie odbyło się staraniem „sfer katolickich" nabożeństwo żałobne za „poległych w obronie wiary chrześcijańskiej" zdobywców Irunu. Moi państwo, wszak Irun zdobyli KABYLOWIE, całkiem wrodzy wierze chrześcijańskiej...

Czy to nie jest znowuż przykład wręcz niesłychanego ZAKŁAMANIA?

Ci Kabylowie właśnie rozstrzeliwali bez pardonu biegnące przez most CHRZEŚCIJAŃSKIE kobiety i dzieci Irunu — rozstrzeliwali z bliska, z karabinów maszynowych...

Ogólna sytuacja na froncie

— Ministerjum wojny komunikuje, że artylerja i lotnictwo rządowe bombardują w dalszym ciągu Oviedo. Na wzgórzach Ponte Ferrado między prowincjami Asturji, Leonu i Galicji oddziały górników i chłopów atakują zaciekle wojska powstańcze. Artylerja rządowa bombarduje nadal Teruel, skąd ucieka wielu mieszkańców i żołnierzy. Na odcinku Naval Peral w prowincji Avila artylerja powstańcza bombardowała pozycje wojsk rządowych w Las Neal. Lotnicy rządowi zniszczyli jedną z armat powstańczych.

Na odcinku Pereguinos na froncie Guadarrama wojska rządowe po zaciekłej walce posunęły się naprzód.

Według ostatnich wiadomości, nadeszłych z frontu Huesca, wojska powstańcze zaatakowały gwałtownie kilka wiosek w pobliżu Huesca, zostały jednak zmuszone do cofnięcia się.

Ludność cywilna z Huesca została ewakuowana w kierunku Jaca.

***

Pułkownik Sandino donosi, że oddziały wojsk powstańczych, wspomagane przez samoloty, które przypuściły silny atak na odcinku Huesca, zostały odparte na całej linji. Trzem samolotom rządowym udało się strącić podczas walki dwa powstańcze samoloty bombowe oraz jeden myśliwski.

Hitlerowska „neutralność"

Agencja Havasa donosi z Nowego Jorku: Korespondent „New York Times" opisuje, w jaki sposób z narażeniem życia zdołał przedostać się do bazy lotniczej powstańców w Caceres. Stwierdza on, **iż lotnisko zostało całkowicie zreorganizowane przez lotników niemieckich. Nie noszą oni nawet mundurów hiszpańskich. Korespondent naliczył 10 samolotów bombardujących i 17 samolotów myśliwskich produkcji niemieckiej. Wszystkie te samoloty są pilotowane przez załogi niemieckie.** Korespondent „New York Times" był obecny przy licznych startach tych samolotów, które, według jego informacji, bombardowały Madryt. (PAT).

Komunikat P. A. T.

Krwawe zajścia w pow. hrubieszowskim i zamojskim

Agencja PAT donosi:

W kilku wsiach pow. hrubieszowskiego i zamojskiego woj. lubelskiego władze państwowe stwierdziły działalność wywrotową szeregu agitatorów, stosujących bezwzględny teror wobec miejscowej ludności. W związku z tem zarządzono ostatnio rewizje u działaczy komunistycznych, aresztując ich i przekazując władzom sądowym.

W dniu 16 b. m. w trakcie przeprowadzania rewizji we wsi Żuków gminy Miączyn pow. hrubieszowskiego, zebrała się większa grupa wywrotowców, która pragnąc udaremnić aresztowanie ich przywódcy, zaatakowała czynnie oddział policyjny. Do policji oddano szereg strzałów rewolwerowych, w wyniku czego zostało ranionych trzech policjantów, z których jeden zmarł w szpitalu w Zamościu. Dowódca oddziału policyjnego polecił oddać w powietrze salwy ostrzegawcze, gdy zaś to nie odniosło skutku i wywrotowcy w dalszym ciągu nacierali na policję, oddział policyjny zmuszony był w obronie własnej oddać strzały do atakujących. W czasie starcia zabitych zostało 5 wyrotowców. Po przywróceniu spokoju, władze bezpieczeństwa zaaresztowały 15 znanych komunistów podżegaczy. (PAT)

***

Komunikat P.A.T. dajemy w brzmieniu dosłownym. Poczyniliśmy, oczywiście, niezwłocznie wszelkie kroki, by otrzymać nasze własne informacje bezpośrednie.

Posterunek przeciwlotniczy Milicji Ludowej

Wiadomości ze źródeł rebelji

Radjostacja w Kadyksie komunikuje, że tor kolejowy między Bilbao a San Sebastian został całkowicie zniszczony przez samoloty powstańcze. Na odcinku Talavera strącono dwa rządowe samoloty myśliwskie. Obrońcy Alcazaru będą niebawem uwolnieni przez wojska powstańcze, szykujące się do decydującego ataku na Toledo.

***

Junta rządząca (Rząd rewolty w Burgos) ogłosiła dekret, stawiający poza prawem wszystkie stronnictwa, wchodzące w skład Frontu Ludowego. Cały majątek ruchomy i nieruchomy tych stronnictw przechodzi na zasadzie wspomnianego dekretu na własność państwa.

***

Radjostacja w Jaca podaje, że jeden z krążowników powstańczych zdołał w pobliżu San Fernando w prowincji Kadyks zatopić rządową łódź podwodną C. 6.

Spisek w Madrycie?

Z Madrytu donoszą, że władze bezpieczeństwa wpadły na trop spisku na życie prezydenta Republiki hiszpańskiej Azany, premjera Largo Caballero, ministra Proeto i głośnej komunistki La Passionaria. W związku z wykryciem spisku aresztowano 6 osób. (ATE.).

W Portugalji

Beznadziejne wysiłki

Ag. PAT. donosi z Lizbony:

Rada ministrów zaaprobowała dekret, upoważniający do utworzenia „Legji portugalskiej", złożonej z „patrjotów - ochotników". Legja ta dopomagać ma w razie potrzeby wojskom regularnym w zwalczaniu „wrogów ojczyzny i istniejącego ustroju". Składać się ona będzie z obywateli portugalskich w wieku od 18 do 50 lat. Oddziały Legji powstaną zarówno na terenie metropolji, jak i w kolonjach. Kierownictwo nad Legją obejmie rada, mianowana przez Rząd, która wyznaczy komendanta Legji. Między innemi zadaniami Legja ma zwalczać we wszystkich dziedzinach „doktryny wywrotowe, a mianowicie komunizm i anarchizm".

***

„Legje" tego typu są to znane od lat odruchy upadających systemów rządzenia. Dyktatura portugalska chwyta się — na wzór Primo de Rivery — i tego środka. Niewiele jej to pomoże.

W Chinach

Powszechna służba wojskowa

Z Szanghaju donoszą: Prasa z opóźnieniem zamieściła tekst nowej ustawy Rządu nankińskiego, datowanej 8 września, a wprowadzającej w Chinach obowiązek powszechnej służby wojskowej. Komentarz urzędowy do ustawy wyjaśnia, iż stosowany w ciągu wieków system wojsk najemnych jest już dziś przestarzały i stanowi główne źródło niebezpieczeństw, w obliczu których Chinach obecnie stanęły.

19-ta armja odmówiła

wykonania rozkazu Marsz. Czang-Kai-Szeka

Z Tokio donoszą, iż oddziały 19-ej chińskiej armji, stacjonowane w m. Pakhoe, gdzie został zamordowany obywatel japoński Nakano, nie usłuchały rozkazu Czang-Kai-Szeka i pozostają nadal w mieście. Ogółem w m. Pakhoe i sąsiednich powiatach znajdują się 3 dywizje 19-ej armji, znanej ze swych wystąpień antyjapońskich. Tygodniowy termin, wyznaczony przez Czang-Kai-Szeka już upłynął, wobec czego Japonja będzie musiała zastosować siłę wobec opornych oddziałów, które, jak wykazało pierwsze dochodzenie, brały bezpośredni udział w zamordowaniu obywatela japońskiego.

Powrót do Paryża

Wczoraj rano o godz. 10.45 powrócił do Paryża francuski minister przemysłu i handlu Paul Bastid.

Agenci hitleryzmu w Belgji

spotykają się z oporem ludności

Według depesz PAT. pomiędzy stronnictwem „rexistów" a ugrupowaniami lewicowemi doszło we wtorek do poważniejszych starć w związku z wiecem zwołanym przez przywórcę „rexistów", Leona Degrelle na przedmieściu Leodjum. Gdy Degrelle w otoczeniu swych zwolenników udawał się statkiem do Seraing, członkowie ugrupowań lewicowych, zgromadzeni na mostach na Mozie, obrzucali statek kamieniami i kawałami żelaza. Jednocześnie z brzegów rzeki padło kilkadziesiąt strzałów. Przewódca organizacji „rexistów" z Leodjum został ciężko ranny, zaś trzej inni członkowie tego stronnictwa odnieśli lżejsze rany.

W Leodjum panuje w związku z tem wielkie podniecenie. Wszelkie zgromadzenia i wiece zostały zakazane.

KOMUNIKAT URZĘDOWY.

W związku z incydentami wywołanemi przez „rexistów" minister sprawiedliwości zapowiedział wydanie jaknajsurowszych zarządzeń, mających na celu utrzymanie spokoju publicznego w Belgji. Prasa przypomina ostrzeżenie van Zeelanda, iż nie dopuści do tego, by uzbrojone organizacje zakłócały spokój kraju. (PAT.).

***

„Rexiści" — musimy przypomnieć — to belgijska odmiana hitleryzmu niemieckiego. „Rexiści" są oskarżeni o pobieranie subsydjów od partji „narodowo - socjalistycznej" z „Trzeciej Rzeszy".

Na walkę Świata Pracy Łodzi

napływają wciąż nowe ofiary

Przesyłajcie je nadal do Sekretarjatu Generalnego C.K.W. P.P.S. (Warszawa, Warecka 7) lub na konto P.K.O. 3.174 z zaznaczeniem; „na wybory łódzkie"

Sytuacja w Palestynie

Zakaz odbycia Kongresu Arabskiego

Wysoki komisarz brytyjski w Palestynie zabronił odbycia projektowanej na czwartek w Jerozolimie ogólno - krajowej konferencji lokalnych komitetów arabskich dla powzięcia decyzji co do dalszego trwania akcji strajkowej i sabotażowej. Administracja brytyjska zezwoliła jedynie na odbycie zebrań każdego z lokalnych komitetów w swojem mieście i na powzięcie decyzyj oddzielnych bez zjazdu w Jerozolimie. Rząd w ten sposób pragnie udaremnić wpływy ekstremistów, którzy niewątpliwie dzięki demagogicznym metodom dominowaliby na zgromadzeniu, odbywającym się w Jerozolimie. Rząd liczy na to, że odrębne narady komitetów lokalnych wykażą brak jednomyślności co do kontynuowania akcji strajkowej. Administracja brytyjska obawiała się również, że podobny zjazd da asumpt do poważnych zaburzeń, które tylko pogorszyłyby sytuację i zmusiły Rząd do natychmiastowego zaprowadzenia stanu oblężenia. W kołach arabskich natomiast uważają, że decyzja Rządu przesądza w sensie ujemnym wszelkie możliwości na zakończenie akcji strajkowej.

Tragiczna katastrofa samolotowa

Na lotnisku Gatwick w Anglji wydarzyła się wczoraj ciężka katastrofa samolotowa. Samolot pocztowo - komunikacyjny, kursujący na linji Londyn — Hamburg, z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny, krótko po starcie runął na ziemię. Wskutek wybuchu zbiorników benzyny samolot stanął w płomieniach. W katastrofie tej zginęli pilot, oraz dwóch członków obsługi. Czwarty z obsługi odniósł dziwnym trafem lekkie obrażenia.

Szwajcarja nie toleruje hitlerowskich profesorów

Rada kantonu Bern nie wybrała na dalszy okres czasu zwyczajnego profesora chemji Zetsche'go, którego kadencja upłynęła.

Jedynym powodem utracenia kandydatury tego profesora były je go przekonania hitlerowskie. Prof. Zetsche jest bowiem kierowniczą figurą w miejscowej grupie hitlerowskiej.

Profesora fakultetu teologicznego Michalisa, również wykładającego na uniwersytecie w Bernie, zamiast na normalną kadencję, zaangażowano tylko na 6 miesięcy. Jest on również członkiem miejscowej organizacji hitlerowskiej, ale nie odgrywa w niej tak wybitnej roli, jak Zetsche.

Zgon b. Prezydenta Grecji

B. prezydent Republiki greckiej Aleksander Zaimis, który od pewnego czasu przebywał w Semmeringu, zmarł ubiegłej nocy w jednej z klinik wiedeńskich.

Na końcowym etapie

krajowego konkursu lotniczego

Wczoraj o g. 12.30 nastąpił start samolotów do końcowego etapu Zamość — Warszawa. Samoloty startowały trójkami, gdyż taki lot jest najlepiej punktowany na tym odcinku. Pierwsza wystartowała trójka lwowska o numerach konkursowych 8, 13 i 24, a pięć minut później druga trójka lwowska.

Od tej chwili startowały co 5 minut następujące trójki: warszawska, druga warszawska i gdańska. W tym czasie przyleciał niespodzianie samolot, oznaczony numerem konk. 6 z Aerokulubu Łódzkiego, pilotowany przez p. Wróblewskiego, który we wtorek osiadł na lotnisku w Dynowie z powodu uszkodzenia podwozia. O dalszych losach tego samolotu zadecyduje kierownik zawodów.

Następnie wystartowała trójka krakowska, złożona z samolotów z Aeroklubów: Poznańskiego, Warszawskiego i Podlaskiego. W końcu wystartowały 4 samoloty, które biorą udział na tym etapie indywidualnie. Są to numery 6, 31, 2 i 12.

O godz. 13.30 przyleciał z Jazowska do Lwowa pilot Stachula z Aeroklubu Śląskiego, który we wtorek uszkodził podwozie na tamtejszem lotnisku i do Lwowa nie doleciał.

Kierownictwo zawodów zadecydowało, iż oba samoloty, które przyleciały po zamknięciu lotniska, t. j. samolot Aeroklubu Łódzkiego nr. 6 i samolot Aeroklubu Śląskiego nr. 15 będą mogły kontynuować lot na trasie Lwów — Stanisławów, Brzeżany—Lwów, a następnie Zamość — Warszawa. Obaj piloci mają nadzieję, że osiągną metę jeszcze przed zamknięciem lotniska w Warszawie.

W Wilnie

Radykalne zmiany w sądownictwie

Prezes Sądu Apelacyjnego w Wilnie, p. Wacław Wyszyński oraz prezes Sądu Okręgowego w Wilnie, p. Michał Kaduszkiewicz, przeniesieni zostali w stan spoczynku. (PAT.).

Obieg pieniężny w Polsce

Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę września wykazuje, że obieg pieniężny w Polsce wyniósł dnia 10 b. m. sumę 1.435.6 miljonów złotych.

Banknotów było w obiegu na 1.019 a bilonu na 416.6 milj. zł. W porównaniu z obiegiem na ultimo sierpnia, obieg pieniężny zmniejszył się o 14.3 m. złotych.

Pokrycie złotem wynosiło dnia 10 września 32.78 proc. (Press).

Powrót strzelców kaniowskich

Wczoraj w godzinach rannych powrócił do stolicy z ćwiczeń letnich pułk strzelców kaniowskich.

Na Placu Piłsudskiego przegląDu pułku dokonał komendant miasta, płk. Machowicz, poczem przemówienie powitalne imieniem miasta wygłosił wiceprezydent miasta Jan Pohoski.

Imieniem pułku podziękował miastu i jego obywatelom za powitanie zastępca dowódcy pułku płk. Kurek.

Po rozdaniu paczek żywnościowych przez członków komitetu powitania żołnierzy, orkiestra wykonała wiązankę utworów muzycznych, poczem pułk udał się do koszar.

Zgon na emigracji

Wybitny polityk jugosłowiański, Svetosar Pribicewicz, który był pierwszym ministrem spraw wewnętrznych po utworzeniu państwa jugosłowiańskiego, zmarł we wtorek w jednym z praskich sanatorjów. Pribicewicz, który ostatnio żył na emigracji, był jednym z twórców partji demokratycznej. Później wspólnie z Radicem utworzył chorwacką opozycyjną partję chłopską.

Słonecznie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody dnia 17 b. m. W dalszym ciągu pogoda bez zmian. Po miejscami mglistym ranku, dniem słonecznie i ciepło, przy słabych wiatrach miejscowych.

Odgłosy

Prasa niemiecko-hitlerowska

o podróży gen. Rydza-Smigłego

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

Prasa niemiecka, która przez długi czas milczała na temat podróży generała Śmigłego - Rydza do Paryża, omawia obecnie w obszernych artykułach odnowienie sojuszu polsko - francuskiego.

„Na zamku Rambouillet— piszą dzienniki niemieckie — podpisany został protokół, którego treści my nie znamy. Wiemy tylko, że sojusz wojskowy między Francją i Polską został ożywiony i zmodernizowany oraz że Polsce została przyrzeczona pomoc gospodarcza".

Po stwierdzeniu tego faktu prasa niemiecka przypomina, że przed 3 laty Polska weszła na drogę samodzielnej polityki i zawarła pakt porozumienia z Niemcami. W ciągu tych 3 lat zaszły jednakże wielkie zmiany naokoło Polski. Niemcy odbudowały potęgę militarną, a Rosja Sowiecka nie przestała powiększać i zbroić swojej armji. Na koniec przyszedł pakt wojskowy między Sowietami i Francją oraz między Sowietami i Czechosłowacją. „Polska — pisze prasa niemiecka — rozporządzając słabym przemysłem wojennym i szczupłymi środkami finansowymi, nie mogła dotrzymać kroku. Zarówno pod względem siły swego wojska, jak i uzbrojenia, pozostała w tyle za sąsiadami, poczuła się ominiętą". „Wyjścia z wytworzonej sytuacji postanowiono szukać we Francji.

Prasa niemiecka akcentuje, że po wizycie gen. Śmigłego - Rydza we Francji nie nastąpiła żadna zmiana w stosunkach polsko - sowieckich. „Wszelka myśl o prawie przemarszu jest dla Śmigłego-Rydza zupełnie tak samo niemożliwa, jak była dla Piłsudskiego". Polska zaprzeczyła ostro pogłoskom, jakoby zgodziła się na dostawę materjału wojennego przez Rosję sowiecką, a w sprawie swego stosunku do Czechosłowacji zachowała samodzielność.

Natomiast nie ulega wątpliwości, współpraca sztabów generalnych obu państw. Polscy oficerowie będą wysyłani na studja techniczne do Francji. Nowoczesne ciężkie uzbrojenie, którego Polsce tak bardzo brak, nadejdzie z Francji w drodze kredytu. Polska ma to uczucie, że znalazła mocny punkt oparcia, nie musząc się poniżać.

„Wielkie polskie nadzieje — kończą swe wywody dzienniki niemieckie — łączone są z odnowionym sojuszem z Francją. Czy one się spełnią? Historja uczy, że Francja wielokrotnie Polskę zawiodła i straszliwie rozczarowała. Dlatego Polska musi prowadzić politykę wielostronną i nie może opierać się tylko na przymierzu francuskim. Przy całym entuzjaźmie dla Francuzów posiada się w Warszawie na tyle politycznej trzeźwości, aby o tem nie zapomnieć". (PRESS).

***

Pomijając dość nieprzyzwoite aluzje do sytuacji wojskowej Polski, trzeba stwierdzić w tych głosach prasy „Trzeciej" Rzeszy duży niepokój. Bo następuje w Polsce istotnie... otrzeźwienie. W innym wszakże zgoła kierunku, niż to sobie wyobrażają w Berlinie. Możeby tak przypomnieć lata okupacji niemieckiej, albo przymierze polsko - pruskie za Sejmu czteroletniego?

Przed VII Zjazdem T. U. R.

Ważne informacje dla Oddziałów

Sekretarjat Generalny TUR. zawiadamia Oddziały i delegatów na zjazd w Radomiu, że Min. Komunikacji udzieliło zniżek kolejowych dla uczestników zjazdu w drodze powrotnej. Karty uczestnictwa i odpowiednie zaświadczenia wydawane będą delegatom w Radomiu.

Wczoraj wysłane zostały pocztą do wszystkich Oddziałów okólniki organizacyjne, które zawierają bliższe szczegóły.

Oddziały winny się zastosować do wszystkich wskazań zawartych w okólniku. Jak dotąd zjazd zapowiada się licznie.

Biuro Zjazdu będzie już czynne od soboty wieczorem na stacji w Radomiu, skąd delegaci będą skierowywani do kwatery.

Otwarcie zjazdu nastąpi w niedzielę dn. 20 b. m. o godz. 10-ej rano w Domu Robotniczym ul. Świeża 1.

Przegląd prasy

POLEMIKA O „TOTALIŹMIE".

Jak czytelnicy wiedzą, dwa pisma prawicowo - ziemiańskie, konserwatywne — „Czas" i „Słowo" — nagle we wstępnych artykułach ruszyły na wyprawę przeciwko zaprowadzeniu systemu „totalnego" (czysto faszystowskiego) w Polsce.

„Kurjer Poranny" dziwuje się temu we wstępnym artykule. Groźbę „totalizmu" (jednopartyjności) nazywa *„rzekomą"* i kpi z tego, że właśnie ziemiańskie pisma przed nim ostrzegają. A przecież w tych sferach, ziemiańskich i kapitalistycznych, jest źródło faszyzmu. Błędy partyj robotniczych? Niezawodnie miały swe znaczenie, ale istotne źródło faszyzmu *tam*, wśród ziemian i kapitalistów!

Z tych błędów partyj robotniczych — pisze —

> nie wyrósłby jeszcze ustrój totalny, *gdyby nie czynna inicjatywa sfer przemysłowo - ziemiańskich*, które osądziły, że taniej będzie społeczeństwu rozkazywać, niż wychowywać i kształcić. Na domiar, polityczne tendencje totalne potężne zyskały wsparcie w tendencjach ekonomicznych, biorących początek z *kryzysu gospodarczego*, który w nieznanej dotychczas grozie zaciążył nad światem. Nie darmo moment, w którym Europa dotykała dna kryzysu, był jednocześnie momentem, w którym dążności totalne przeżywały swój zenit nasilenia. Dyktatura totalna, oparta na systemie monopartyjnym, jest tym efektownym, choć *małoskutecznym*, mechanicznym sposobem walki z bezrobociem, jaki pozostaje wtenczas, gdy się odrzuciło wszystkie inne sposoby kuracji wewnętrznej, sposoby skuteczniejsze, ale pociągające za sobą konieczność reform społecznych, a *więc wymagające ofiar od sfer możnowładczych i uprzywilejowanych*.

Naogół stwierdzenia słuszne. Skąd powstała wyprawa „Czasu" i „Słowa" wiemy—z obawy przed społecznymi eksperymentami kosztem ziemian. Ale jedno musimy dodać do rozważań „Kurj. Por." — tendencje skrajnie faszystowskie ujawniają się nieraz także na drobnoburżuazyjnej fiance społeczeństwa (ONR.).

Niestety, sam „Kurj. Por." w sprawie demokracji nie chce zająć stanowiska *zdecydowanego*...

SMĘTNY LOS...

„Czas" zamieszcza wywiad z Bojką, wójtem z Gręboszowa w Małopolsce, — człowiekiem, który odegrał niegdyś pewną rolę w tworzeniu ruchu ludowego. Przed 10 laty rozszedł się z Witosem, poszedł za „sanacją". Spadły nań „zaszczyty"... ale *lud ostentacyjnie odeń się odwrócił*. Stary Bojko z goryczą mówi o popularności Witosa i o swem osamotnieniu; chłopi go znać nie chcą:

> „Kiedy przed 6 miesiącami wojewoda Świtalski przyjechał wręczyć mi order Polonia Restituta, *nie przybył nikt z okolicznych chłopów, tylko wezwani przez starostę sołtysi*. Odznaczenia nie powinszował mi nikt z chłopów, *tylko baron* Feliks Konopka, syn tego, który ongiś nazwał mnie nowym Szelą..."

„Tylko baron". Stary Bojko został sam na sam z — „baronem": z przedstawicielem magnaterji, którą niegdyś zwalczał. Czy teraz zrozumiał klasową treść „sanacji"? I imię, niegdyś uwielbiane, idzie w zapomnienie. Istnieje nieubłagana *logika* w politycznych pociągnięciach. A w końcu sam „Czas" stawia Bojce krzyżyk w zakończeniu wywiadu:

> Jednak kartę, jego roli poświęconą, zapisał już do końca *bezlitosny los*.

Nie chcemy staruszkowi Bojce specjalnie dokuczyć. Ale niech ten smętny los będzie jeszcze jedną przestrogą dla tych, którzy zdradzają ludowe sztandary!

NIEUDANA NORYMBERGA.

Z tą Norymbergą wyszło jednak niętego. Coś tam *przereżyserowano*, jakąś strunę przeciągnięto. Jak wiadomo, sensacyjny ustęp z mowy Hitlera o Uralu i Ukrainie został — trochę — zdementowany. W „Beobachterze" znajdujemy go na dalszych stronicach małemi czcionkami.

„Kurjer Polski" oświadcza, że Norymberga się nie udała:

> Trzeba stwierdzić, iż Norymberga w położeniu zewnętrznem Niemiec spotęgowała jedynie *zamieszanie i chaos*. Po tegorocznym zjeździe partyjnym stoi Trzecia Rzesza niemal na progu zerwania stosunków dyplomatycznych z Sowietami, mocno poróżniona z Londynem, nie mówiąc już, oczywiście, o stałem napięciu, jakie panuje między Berlinem a Paryżem.
>
> Gra ta opłacałaby się, o ileby dała naprawdę pozytywne wyniki nawewnątrz. Mimo jednak „powszechnego entuzjazmu", trudno opędzić się pewnym wątpliwościom w tym zakresie. Świetnie wyreżyserowany kongres partyjny przebiegł jednak w *atmosferze chłodu*.

POLEMIKI FRANCUSKIE.

Polemiki francuskie w sprawie nieinterwencji i frontu francuskiego trwają dalej — mimo iż (jak donosiliśmy) partja komunistyczna oficjalnie wycofała *wyrażnie* („expression") „Front francuski". W „Populaire" (w dziale dyskusyjnym) zabiera głos tow. Guy le Normand i analizuje, do jakich przesunięć politycznych napewno doprowadziłby ten „francuski front". Otóż, powiada, najbliższą naprawo partją jest partja „ludowo - demokratyczna". Ta partja ma charakter prawicowy — wystarczy powiedzieć, że popiera w swem piśmie „L'Ouest - Eclair" hiszpańskich generałów - rebeljantów; nazywa Rząd hiszpański, nawet po rzezi w Badajoz, Rządem „morderców". Taką jest najbliższa burżuazyjna partja. A cóż mówić o innych, związanych z wielkim kapitałem i klerem? Jakżeż komuniści chcą przedłużyć front naprawo? Czy z faszystami chcą bronić Sowietów?! Przecież prawica zażąda reorganizacji Rządu ludowego! Wszystko to — kończy autor — wydaje się snem...

W tymże numerze „Populaire" znajdujemy sprawozdanie ze zjazdu Związku Rob. Budowlanych. Wódz C. G. T., tow. Jouhaux, w swej mowie stwierdził, że niema rozdźwięku w klasie robotniczej, zorganizowanej w C.G.T. Wszystkie nadzieje reakcji są pozbawione podstaw. C. G. T. zostaje nadal oparciem „frontu ludowego" w masie robotniczej. Niema też rozdźwięku C.G.T. z Rządem — związki zawodowe wcale nie zamierzają wtrącać się do spraw czysto politycznych. **K. Cz.**

B. marsz. Switalski-redaktorem?

„Kurjer Poznański" przynosi wiadomość, iż b. marszałek Sejmu i b. premjer Kazimierz Świtalski ma zostać redaktorem „Kurjera Porannego" na miejsce zmarłego redaktora ś. p. Wojciecha Stpiczyńskiego.

Dziennik poznański nie jest pewny prawdziwości tej informacji, gdyż nagłówek zaopatrzył w znak zapytania.

Prawdą jest, że p. Świtalski po ustąpieniu ze stanowiska wojewody krakowskiego nie ma dotychczas żadnego przydziału.

***

Ag. Press donosi natomiast dosłownie:

„W ostatnich dniach była drukowana w dziennikach pogłoska, że b. wojewoda krakowski, p. Kazimierz Świtalski, objąć ma stanowisko naczelnego redaktora „Kurjera Porannego" w Warszawie.

Ze strony powołanej zaprzeczono kategorycznie tej wiadomości Jak się zdaje, informację tę należy w ogóle uważać za balon próbny osobistych przyjaciół b. wojewody Świtalskiego. Przez rozpuszczenie wspomnianej pogłoski chcia no przekonać się, czy już nadszedł czas właściwy dla powrotu b. wojewody Świtalskiego do życia politycznego.

Jak można wnosić, rekonesans wypadł na razie ujemnie".

Tak twierdzi ag. Press.

Pokwitowania

Do dyspozycji Centralnej Komisji Zw. Zawodowych, w myśl wezwania z dn. 14.VIII 36 r., Bezimienne zł. 14.60
Bezimienne zł. 3.50.
Od grupy uczniów socjalistów zł. 5.

NA WYBORY W ŁODZI
Tytus Wencel zł. 5.
TUR w Gdyni (Świetlica w M Kacku) zł. 5.

NA BIBLJOTEKĘ TUR
„Wiślanin" zł. 2.85.

NA RODZINY PO POLEGŁYCH W KRAKOWIE, LWOWIE I CZĘSTOCHOWIE
Zebrane przez mieszkańców Osiedla Robotniczego w Rakowcu zł. 16.20.

Eksplozja w fabryce amunicji

Z Mexico City donoszą, że w jednej z tamtejszych fabryk amunicji nastąpiła eksplozja, przyczem 9 robotników zostało zabitych a 15 ciężko rannych.

Walka w Łodzi

Te wybory—to starcie dwuch ideologij, dwuch ruchów, dwuch poglądów na świat

Zły los prześladuje wszelkie poczynania „ustrojowe" obozu „sanacyjnego". Stale we wszystkiem wychodzi naodwrót, niż zamierzano. Reforma samorządu miała wszak polegać na... „usunięciu czynnika politycznego", na oddaniu kierownictwa życiem samorządu terytorjalnego w ręce „czynnika fachowego", zgoła niezależnego od jakichkolwiek partyj czy obozów politycznych.

W praktyce

1) „czynnik fachowy" przeobraził się w rodzaj biurokracji kategorji pośledniejszej i żadnego prawie wpływu realnego na życie kraju nie wywiera;

2) „czynnik polityczny" nietylko nie został „usunięty", ale, oczywiście odwrotnie, ogarnął całkowicie wszelkie wybory samorządowe. Łódź jest tu **przykładem najtypowszym.**

Piszę: **„oczywiście odwrotnie"!**

Bo, w samej rzeczy, przewidywano przecie zawczasu taki właśnie skutek „sanacyjnych" reform i uprzedzano o tem zawczasu, tyle razy, chociażby z trybuny poprzedniego Sejmu i poprzedniego Senatu.

Zawsze i wszędzie w historji tak bywało; jeżeli ktoś tworzy reprezentację parlamentarną **sztucznie,** z całkowitem pominięciem **żywych ruchów społeczno - politycznych,** istniejących w rzeczywistości, — wtedy te ruchy przejawiają siebie przy każdej innej sposobności. To samo dotyczy — tembardziej — krajów, pozbawionych wogóle reprezentacji politycznej.

Dlatego w latach **okupacji niemiecko - austrjackiej** w Kongresówce wybory do kurjalnych Rad miejskich i sejmików powiatowych stały się terenem **zupełnie poważnej „rozgrywki" ściśle politycznej.** Dlatego przed wojną wybory do takiej wileńskiej Rady miejskiej były prowadzone i przez społeczeństwo polskie i przez władze rosyjskie pod kątem widzenia **politycznym.** Dlatego wybory samorządowe we Francji za Napoleona III były wyborami **politycznemi.** Dlatego też i dzisiaj **wybory łódzkie** nabrały z punktu wszystkich cech **wyborów politycznych.**

Sam p. Sławek, twórca tamtego okresu twórczości ustawodawczej obozu „sanacyjnego", sam p. Sławek i jego ówcześni współpracownicy — to byli ludzie, pozbawieni zupełnie zmysłu do **myślenia historycznego.**

Stąd — konsekwencje...

***

Koła dawnego B. B. W. R. w Łodzi znikły właściwie z powierzchni, jako realny obóz walczący. Nikt o nich nie myśli. Nikt się niemi nie interesuje. Walczą ze sobą dwa obozy:

1) **P. P. S. i klasowe związki zawodowe;**

2) **obóz „narodowy".**

Tak to się przedstawia, i nikt już tego nie zmieni.

Front Świata Pracy w Łodzi ma powstrzymać w dn. 27 września falę faszyzmu „narodowego".

To jest zadanie dnia 27 września w Łodzi.

To zadanie powinno być spełnione zwycięsko.

L. T.

***

W dn. 27 września Świat Pracy Łodzi odrzuci precz próbę narzucenia polskim masom idej

FASZYZMU HITLEROWSKIEGO.

Obóz „narodowy" chce z wyborów łódzkich uczynić kwestję żydowską, i tylko kwestję żydowską.

A chodzi o rzeczy zupełnie inne. Chodzi o to: CZY POLSKA MA IŚĆ KU PRZEBUDOWIE SPOŁECZNEJ, CZY POLSKA CHCE UTRWALIĆ WOLNOŚĆ I PRAWO CZŁOWIEKA.

Albo odwrotnie:

CZY POLSKA MA PÓJŚĆ NA TRAGICZNYM PASKU FASZYSTOWSKIM; W RAMACH PRĄDU FASZYSTOWSKIEGO POWSTAJE GROŹBA I DLA SAMEJ NASZEJ NIEPODLEGŁOŚCI.

Te pytania stanęły przed Łodzią pracującą.

Łódź robotnicza, Łódź pracująca odpowie na nie w dn. 27 września.

Lista P. P. S. i klasowych związków zawodowych jest listą jedyną Świata Pracy Łodzi.

Pokwitowania na wybory w Łodzi

NA WYBORY W ŁODZI.

K. G. Warszawa zł. 20.

J. G. Warszawa zł. 3.

Tow. Edmund Kaliciński — Tarnów zł. 10.

Koloniści w Liskach pow. Włodzimierz zł. 5.

Komitet PPS. w Brześciu n. Bugiem zł. 14.20.

Związek Zaw. Rob. Przem. Spożywczego w Brześciu Kuj. zł. 2.

Tow. Wł. Kwiatek — Stanisławów zł. 5.

Komitet P. P. S. w Oświęcimiu zł. 8.

Tow. Zygm. Mung — Warszawa gr. 75.

Tow. Burkot zł. 5.

Robotnicy i robotnice huty „Hortensja" zł. 20.

Związek Rob. dozorców domowych w Gorlicach zł. 8.

Prawda i kłamstwo o Hiszpanji

Gdy na świecie wojna się toczy, publiczność, oddzielona setkami mil od placu boju, zazwyczaj jest skazywana na karmienie się plotkami. Wiadomości, jakie nadchodzą z placu boju, są tak sprzeczne, że ogół przestaje się wreszcie orjentować, kto kogo bije i kto ma szanse zwycięstwa. Najwięcej bałamuctwa wnoszą korespondenci z placu boju, zwłaszcza korespondenci pism brukowych, które dbają nietyle o prawdę, ile o codzienny żer wieści sensacyjnych dla swych bezkrytycznych czytelników. W czasie, gdy na terenie Abisynji panował zastój i całemi tygodniami nic się nie działo, warszawskie brukowce karmiły codzień czytelników wieściami o krwawych bitwach, o żołnierzach walczących nago nożami, o tysiącach trupów i t. d. Wszystko wydawało się godziwe, byle była podstawa do umieszczenia sensacyjnego tytułu na czele numeru.

I teraz ogół polski karmiony jest kłamstwem, przytem kłamstwem tendencyjnem. Chodzi o to, żeby obóz, broniący się przed najściem faszystów, przedstawić w najczarniejszem świetle. Imputuje się mu najdziksze okrucieństwa, a popiera się to twierdzenie ilustracjami, w wielu wypadkach przedstawiającemi zupełnie inne wydarzenia, do których dorabia się inny podpis. Całą sytuację przedstawia się tak, jak gdyby zacni i bogobojni faszyści zostali ni stąd, ni zowąd napadnięci przez komunistów czy anarchistów (bo inaczej nigdy się nie nazywa obozu rządzącego) i przy puszcza się najwidoczniej, że czytelnik zapomni, iż to legalny Rząd, powstały na zasadzie prawidłowych wyborów, został zaatakowany przez spiskujących generałów, znanych jeszcze z czasów dyrektorjatu Primo de Rivery. Jak śmią się bronić — woła reakcyjna prasa. A czyni to przeważnie ta prasa, która w innym wypadku uznała zamach stanu, dokonany przez wojskowych przeciw Rządowi, powołanemu przez prezydenta, za nieszczęście narodowe. Papież zaś potępia uroczyście nie napadających, lecz tych, którzy zostali napadnięci.

Kłamstwo w założeniu i kłamstwo we wszystkich szczegółach. Jesteśmy karmieni bredniami codziennie. Nawet kłamstwu najoczywistszemu i zdemaskowanemu nigdy się **nie zaprzeczy w następnym numerze gazety** ani w następnym komunikacie agencji. **Donoszono np. o zdobyciu przez powstańców Walencji, co było nieprawdą.** I tylko w dwuch pismach umieszczono potem sprostowanie, że to chodzi o jakąś inną Walencję. **Naprawdę zaś niema dwuch Walencyj — jest tylko jedna, wielkie miasto portowe, a powstańcy zajęli Palencję, małe miasteczko na granicy Portugalji.** Albo np. doniesienie o zdobyciu przez powstańców, po buncie floty, drugiego portowego miasta Kartageny (dawna Nova Carthago z czasów Hazdrubala i Hannibala). Bunt rzeczywiście wybuchnął, ale po 2 godzinach został stłumiony, o czem zdają się nie wiedzieć nasze agencje, i dziś czytelnik ze zdziwieniem czyta, jak to się stać mogło, że samoloty powstańcze bombardują zdobytą jakoby Kartegenę. A ileż to razy zdobywano na papierze Malagę, którą mocno trzymają w swych rękach wojska rządowe! Podobnie dwa razy mylnie donoszono o zajęciu Santander.

A już wprost humorystycznie brzmi codziennie podawana wiadomość: Droga do Madrytu stoi otworem. Jeżeli stoi otworem, to dlaczego gen. Cabanellas, Mola i Franco nie wkraczają do stolicy? Czyżby przez dżentelmenję i kurtuazję dla prezydenta Azany, którego wtrącili do więzienia przed dwoma laty, po wydarzeniach październikowych z 1934 roku? Największem bodaj samochwalstwem była depesza francuskiego korespondenta gazety „Le Soir" z 25 lipca, który już wówczas doniósł do Paryża: „Dziś wieczorem wkraczam do Madrytu wraz ze zwycięską armją gen. Molo". Minęło od tej pory wiele czasu. Pisano później o przewidywanem zajęciu Madrytu za trzy dni, potem za tydzień, potem za miesiąc, a teraz mówi się już nawet o wiośnie przyszłego roku. Rozgrywkę wciąż się odkłada, choć droga do Madrytu tak gościnnie stoi otworem.

Naprawdę sytuacja wygląda tak, iż wojska rządowe zajmują conajmniej połowę Hiszpanji z trzema największemi miastami (Madrytem, Barceloną i Walencją), a przewaga techniczna i przewaga co do ilości zdolnych dowódców po stronie powstańców jest równoważona przez zapał po stronie zwolenników Rządu, którzy przeżyli siedem lat okropnych rządów dyktatorskich Primo de Rivery i nie chcą powtórzenia się ówczesnych wypadków. **Walka już byłaby wygrana, gdyby nie pomoc zewnętrzna, jaką otrzymują powstańcy.** Niełatwo przy ustosunkowaniu obecnem sił w Europie przeciwdziałać akcji Niemiec i Włoch na rzecz hiszpańskiego faszyzmu, ale trudno pojąć, dlaczego Wielka Brytanja nie może powstrzymać zależnej od siebie Portugalji, która jest bazą wyjściową akcji powstańczej i głównym terenem, przez który przemycany jest materjał wojenny. Portugalja, kraj rządzony przez dyktaturę wojskową Carmony i Salazara, odmawia podpisania układu o nieinterwencji, a wielkie mocarstwa nie umieją jej do tego zmusić. Ludność Portugalji burzy się przeciw faszystowskim rządom; wybuchają raz po raz rozruchy, to w Funchal na Maderze, to w samej Lizbonie. Zwycięstwo lewicy w Hiszpanji, które może być osiągnięte dopiero po żmudnej walce, wywróci dyktaturę portugalską, jak domek z kart.

JAN KRZESŁAWSKI.

Intrygi reakcyjnych Niemiec

Stosunek do wschodniego sąsiada

W poprzednim artykule przed paroma dniami, usiłowałem wykazać, że stosunek Niemiec 1936 roku do swego wschodniego sąsiada w niczem nie odbiega od wytycznej, jaką kierowały się Niemcy ery Wilhelma II.

Podany poniżej epizod ze stosunków rosyjsko - niemieckich w roku 1905 tezę powyższą w zupełności potwierdza.

Jest lipiec 1905 roku. Przez całe imperjum carów przelewa się fala strajków. Wojna z Japonją wprawdzie już ukończona sromotną klęską kolosa na glinianych nogach, jak od tego czasu zaczęto nazywać Rosję, ale pokój jeszcze nie zawarty i toczą się rokowania w Portsmuth, gdzie Witte cały swój spryt wysila, by Rosja wyszła z honorem.

I oto nagle otrzymuje Mikołaj list od Wilhelma z prośbą o wyznaczenie mu spotkania.

Mikołaj II proponuje spotkanie w Björke, na morzu Bałtyckiem. Car nie lubi na długo rozstawać się z żoną i dziećmi. a Björke jest o 4 godziny oddalone od Kronsztadtu.

Wilhelm akceptuje i na statku „Hohenzollern" udaje się do Björke. Mikołaj przyjeżdża na jachcie „Gwiazda Polarna".

Następuje spotkanie obu cesarzów i Wilhelm wymusza na Mikołaju podpisanie aktu sojuszu pomiędzy Niemcami i Rosją, **która przecież ma sojusz z Francją...**

Potrzebne są na akcie kontrasygnaty. Podpis Wilhelma kontrasygnuje towarzyszący mu urzędnik, nawet nie podsekretarz stanu. Ze strony rosyjskiej czyni to towarzyszący Mikołajowi II-mu w drodze minister marynarki admirał Birylew, który później, gdy akt ten stał się głośny, tak opisuje w zeznaniu scenę podpisania przez niego aktu sojuszu pomiędzy Niemcami a Rosją:

„Nie zapieram się, że podpisałem jakiś tam papier, wcale ważny, ale co zawierał — tego nie wiem. Oto jak się rzecz miała: wzywa mnie cesarz do swojej kajuty i powiada: „Aleksy Aleksiejewiczu, czy pan mi ufa?" A po mojej odpowiedzi dodaje: „No, w takim razie niech pan podpisze ten papier. Widzi pan, że ja go podpisałem i cesarz niemiecki, i że kontrasygnowała ze strony Niemiec osoba, mająca potemu prawo. Cesarz niemiecki wymaga, aby go jeszcze podpisał jeden z moich ministrów". Więc wziąłem i podpisałem".

Umowa nie została opublikowana, ale według Wittego był to poprostu obronny sojusz militarny, do którego Rosja zobowiązała się wciągnąć Francję.

Sojusz rosyjsko - francuski chociaż nie został zerwany, ale w istocie rzeczy utracił swe znaczenie.

Wilhelm wiedział, że Francja nie zgodzi się na rolę takiej przyczepki, a jemu właśnie o to tylko chodziło, by porzucona przez Rosję Francja odwróciła się od swej sojuszniczki, a wówczas Rosja byłaby całkowicie zdana na łaskę Niemiec.

Umowa w Björke wywołała skandal zarówno w Rosji, jak i w Niemczech. Kanclerz niemiecki zgłosił dymisję, którą zresztą cofnął pod namową cesarza Wilhelma, a w Rosji minister Spr. Zagr. Lamsdorf i premjer Witte przy poparciu Wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza wymogli na cesarzu unieważnienie umowy.

Jak nieszczere były zamiary Wilhelma co do wciągnięcia Francji do sojuszu rosyjsko - niemieckiego — tego dowodzą listy Wilhelma pisane do cara, w których ostrzega go przed liberalnemi krajami, pisząc np. o Anglji i Francji, że „sprzeciwiają ci się nietylko w polityce zagranicznej, lecz tem goręcej i jawniej na polu wewnętrznej polityki rosyjskiej".

W liście z dnia 26 września 1905 pisze Wilhelm do cara, że zadaniem Anglji i Francji jest „rozdmuchać i podtrzymywać w całej Europie rewolucje, zwłaszcza w tych krajach, które szczęśliwie nie dostały się jeszcze w absolutną władzę tych przeklętych parlamentów".

Po zgórą 30 latach stosunek Niemiec do ich wschodniego sąsiada jest identyczny, co w roku 1905, a ponadto tę samą sprzeczność, jaką zawierały listy kaisera, dzisiaj widzimy w tem, co dzisiejszy władca Niemiec pisał w „Mein Kampf" i w tem, co mówi na zjazdach.

x. y. z.

Wyjaśnienie Ant. Słonimskiego

W ostatnich „Wiadomościach Literackich" Antoni Słonimski ogłosił następujące oświadczenie:

W „Kronice Tygodniowej" zamieszczonej w Nr. 670 „Wiadomości Literackich", wyraziłem obawę, czy Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela odezwie się w sprawie procesu moskiewskiego. Zapytanie moje, przyznać szczerze muszę, wypowiedziane może w zbyt gwałtownej formie, ukazało się w numerze, który poszedł na maszynę dn. 29 sierpnia r. b. Już po wydrukowaniu numeru „Wiadomości Literackich, zjawiło się dn. 30 sierpnia w „Robotniku" oświadczenie zarządu głównego Ligi, które budzi jak najgłębszy szacunek dla jej stanowiska w ponurej sprawie rozstrzelania szesnastu byłych rewolucjonistów rosyjskich. Oświadczenie to podaję w całości.

ANTONI SŁONIMSKI.

***

Następuje w „Wiadomościach Literackich" tekst znanej deklaracji Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela.

Mamy zatem możność stwierdzenia ze szczerem zadowoleniem, że i ta polemika została zakończona w sposób lojalny.

Fińscy dziennikarze w Warszawie

W sobotę rano przybywają do Warszawy dziennikarze fińscy, którzy objeżdżają Polskę i dotychczas zwiedzili Gdynię, Poznań, Kraków i Zakopane.

Wśród gości fińskich znajduje się poseł do parlamentu i redaktor „Suomen Sociali-demokrati", tow. Yrjö Räisen.

Fińscy dziennikarze zabawią w Warszawie dwa dni, poczem odjadą do Wilna.

Przysięga milicjantów hiszpańskich

Tekst przysięgi milicjantów Frontu Ludowego w Hiszpanji brzmi jak następuje:

„Ja, syn ludu, obywatel Republiki Hiszpańskiej, biorę na siebie dobrowolnie obowiązki milicjanta armji ludowej.

Zobowiązuję się wobec ludu hiszpańskiego i Rządu Republiki, powstałego ze zwycięstwa Frontu Ludowego, do obrony — nie szczędząc życia — swobód demokratycznych, sprawy postępu i pokoju, do ostatecznego wytępienia faszyzmu i do przysporzenia honoru nazwie milicjanta.

Zobowiązuję się do pilności w naukach wojskowych, do niedopuszczenia uszkodzeń, kradzieży i strat sprzętu wojennego, jako własności narodowej, powierzonej mej pieczy.

Zobowiązuję się do przestrzegania jaknajsurowszej dyscypliny, do dokładnego wykonania wszystkich rozkazów moich przełożonych i władz.

Zobowiązuję się do unikania wszelkich czynów niehonorowych i do powstrzymania od tego moich kolegów, czyniąc wszystko, by prowadzić moralny tryb życia i utrzymać bardzo wysoko ideał Republiki demokratycznej.

Zobowiązuję się stanąć w obronie Republiki hiszpańskiej na pierwsze wezwanie Rządu, poświęcając wszystkie me siły i me życie w służbie dla Republiki i ludu.

W razie dobrowolnego złamania tej przysięgi, niech spadnie na mnie pogarda mych towarzyszy i niech mnie ukarze nielitościwa ręka sprawiedliwości".

Tak brzmi przysięga bohaterskich obrońców wolności w Hiszpanji, których prasa faszystowska obrzuca mianem bolszewików i których o rozmaite oskarża okrucieństwa...

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z wtorku na środe

Walki w Hiszpanji

Na frontach bez zmian

Alcazar

Donoszą z Madrytu, iż słynny Alcazar, w którym bronią się zbuntowani kadeci szkoły oficerskiej pod dowództwem majora Moscardo, jest już usypiskiem gruzów. Po odrzuceniu pośrednictwa księdza katolickiego Camarassa wysłanego przez dowódcę wojsk rządowych, by skłonić oblężonych do poddania się, powstańcy odrzucili z kolei interwencję ambasadora chilijskiego.

Decydujący atak wojsk rządowych na Alcazar oczekiwany jest każdej chwili. Kadeci, u których widoczny jest brak amunicji, prawie nie odpowiadają na ostrzeliwania artyleryjskie.

* * *

O tych interwencjach piszemy na str. 1. Chodziło o wywiezienie z Alcazaru kobiet, dzieci i starców.

Rewolta blokuje minami porty Hiszpanji

Junta (powstańcza), rządząca w Burgos ogłosiła następujący komunikat urzędowy: „uprzedza się wszystkich dowódców sił morskich oraz kapitanów statków handlowych, że poczynając od dnia 17 września od godz. 1-ej w nocy, porty Bilbao i Santander będą zablokowane minami. Junta informuje w ten sposób cały świat o swem postanowieniu, aby nikt nie mógł powoływać się na nieznajomość tego stanu rzeczy, gdyby nastąpiły wypadki nad którymi Junta rządząca pierwsza by ubolewała". (PAT.).

Komunikaty rewolty

Z Hendaye donoszą: Według informacyj z terenu walk, na zachód od San Sebastian wojska powstańcze wykorzystując sukces odniesiony pod San Sebastian maszerują w kierunku na Bilbao, nie natrafiając nigdzie na poważniejszy opór. We wtorek po południu jedna z kolumn powstańczych dotarła do miejscowości Orio, 20 km. na zachód od San Sebastian. (ATE.).

Powrót wojsk

We wtorek liczne miasta Rzeczypospolitej witały serdecznie wojska, wracające z ćwiczeń do stałych siedzib.

Zjazd Związku Powiatów zakończył swe obrady

We wtorek zakończyły się we Lwowie trzydniowe obrady zjazdu głównego Związku Powiatów R. Polskiej.

Nasi lotnicy w Rosji północnej

Lotnik sowiecki, który wyleciał we wtorek z Małosójki na spotkanie aeronautów polskich, widział ich o godz. 11.30 (czasu moskiewskiego) w odległości 10 km. od wioski Pering - jezioro.

Według ostatnich wiadomości, kpt. Janusz i por. Brenk przybyli we wtorek o godz. 19 (czasu moskiewskiego) do Małosójki, gdzie zatrzymali się na noc. Obaj lotnicy są zdrowi i czują się dobrze. (PAT.).

Prace Rządu Ludowego Francji

Odnowienie administracji i walka z nadużyciami kapitalistów

Według informacyj kół politycznych, wtorkowe 4-godzinne posiedzenia Rady Gabinetowej pod przewodnictwem premjera Bluma, poświęcone było nie tylko sytuacji wewnętrzno - politycznej w związku z nową falą strajkową oraz sytuacji gospodarczej, lecz przedmiotem obrad były również ostatnie przemówienia kanclerza Rzeszy, wygłoszone w Norymberdze, jak również problemy, wysuwające się stąd dla polityki zagranicznej Francji. Omówiono również przyszłe obrady genewskie.

O ile chodzi o projektowane zmiany w różnych gałęziach administracji państwowej, to przedewszystkiem zdecydowano szereg zmian w sądownictwie. O ile chodzi o zmiany w administracji wewnętrznej na stanowiskach prefektów, to nie zostały one jeszcze ostatecznie ustalone ze względu na brak odpowiednich materjałów. Zmiany na placówkach dyplomatycznych, jakkolwiek już postanowione, nie zostaną podane do wiadomości publicznej przed odpowiedzią zainteresowanych rządów, do których zwrócono się o agrement.

Obrady Rządu kontynuowane będą w środę rano na posiedzeniu Rady Ministrów pod przewodnictwem Prezydenta Republiki. Na posiedzeniu tym zapowiedziane jest dłuższe expose o sytuacji premjera Bluma, ministra Delbosa i ministra Chautempsa. (PAT.).

* * *

Na posiedzeniu Rady Ministrów minister marynarki Gasnier Duparc przedstawił sprawę nadużyć dokonywanych przez dostawców państwowych. Rada udzieliła ministrowi marynarki mandatu do złożenia skargi celem pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej zakładów Schneider Creuzot oraz firm Brunon Vallette i Rive Degiers. Wobec zakładów Schneider Creusot wysuwany jest zarzut, iż używały one fałszywych stempli kontrolnych przy dostawie niektórych materjałów dla państwa. Firma Brunon Vallette odpowiadać będzie za braki fabrykacji rur torpedowych. (PAT.).

Sensacyjna kradzież w Berlinie

W 2 sklepach jubilerskich na znanej ulicy Unter der Linden w Berlinie dokonano ubiegłej nocy sensacyjnej kradzieży biżuterji wartości około 15 tys. zł. polskich. Złodzieje wybili nosą szyby, wydobyli spoza krt biżuterję i ulotnili się niespostrzeżeni przez nikogo. (PAT.).

Państwa faszystowskie

sabotują projekt konferencii państw lokarneńskich

Włochy udzieliły we wtorek odpowiedzi na propozycję Rządu brytyjskiego rozpoczęcia konferencji lokarneńskiej 19 października w Londynie. Ambasador Grandi odwiedził stałego podsekretarza stanu w M. S. Z. sir Roberta Vansittarta i oświadczył mu, że Rząd włoski uważa przesądzanie już dziś daty konferencji za przedwczesne. Zdaniem Włoch należy najpierw wszcząć dyplomatyczne przygotowania do tej konferencji, a następnie w drodze konsultacji pomiędzy rządami 5-ciu zainteresowanych mocarstw ustalić datę konferencji. (PAT.).

* * *

Rząd Rzeszy powiadomiony został w ostatnich dniach, że W. Brytanja sugeruje Niemcom wyrażenie zgody na przyśpieszenie konferencji mocarstw lokarneńskich. Inicjatywa brytyjska wywołała w niemieckich kołach politycznych ujemne wrażenie. Z Londynu donoszą, że już w trakcie rozmowy z podsekretarzem stanu Vansittartem w Londynie niemiecki charge d'affaires zaznaczył, że zdaniem Rządu berlińskiego ustalenie dokładnego terminu konferencji poprzedzić muszą szczegółowe pertraktacje między zaintersowanymi rządami w sprawie zakresu tych rokowań, porządku dziennego i miejsca. (PAT.).

W Palestynie

Pierwsze wyroki śmierci

Z Jerozolimy donoszą: We wtorek zapadły po raz pierwszy od chwili wybuchu powstania Arabów dwa wyroki śmierci przeciwko dwum Arabom, oskarżonym o ostrzeliwanie oddziału angielskiego w pobliżu Nablusu. W kołach politycznych nie wykluczają możliwości, że powyższe dwa wyroki śmierci stanowią wstęp do ostrzejszego zastosowania środków prawnych przeciwko powstańczym Arabom.

Na pociąg kursujący pomiędzy Haifą i Lyddą dokonano wczoraj zamachu, który spowodował wykolejenie parowozu i dwuch wagonów towarowych. Ofiar w ludziach nie było. (ATE.).

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

Hitleryzm w Norymberdze

Prowokacyjne mowy i pierwsze odgłosy

Metoda szantażu

Korespondenci berlińscy we wtorkowych popołudniowych dziennikach paryskich informacyjnych donoszą, jakoby kanclerz Hitler po swych gwałtownych przemówieniach norymberskich zamierzał wystąpić w najbliższym czasie pod adresem Francji z nową „ostateczną propozycją pokojowej współpracy".

Korespondent „Paris Midi" przy puszcza, iż kanclerz Hitler nie będzie dłużej zwlekał z tą inicjatywą, mogącą się wyrazić w jednej z trzech następujących form: 1) Na zwykłej drodze dyplomatycznej za pośrednictwem przedstawicieli Rzeszy akredytowanych w Paryżu, 2) z końcem bieżącego miesiąca miałoby być zwołane nadzwyczajne posiedzenie Reichstagu, na którym kanclerz wygłosiłby przemówienie polityczne, zawierające nowy plan organizacji Europy, 3) W końcu przemówienie takie miałoby nastąpić w czasie wielkich uroczystości dożynkowych, zapowiedzianych na pierwsze dni października w Burkenberg.

Pierwsze komentarze korespondentów berlińskich tłumaczą te pogłoski, jako wyraz taktyki kanclerza, który po przemówieniach, zmierzających do „zastraszenia" Europy chciałby raz jeszcze podkreślić wobec Francji swe pojednawcze dążenia. (PAT.).

Mowy przeciw Francji

Cały szereg francuskich organów prasowych dowodzi, iż antysowiecki ton przemówień kanclerza Hitlera wymierzony jest pośrednio we Francję, ściślej zaś w pakt francusko - sowiecki.

W Londynie

Końcowe przemówienie kanclerza Hitlera na kongresie w Norymberdze nie wywołało w Anglji wielkiego wrażenia. Wręcz przeciwnie, wszystko wskazuje nawet, że angielska opinja publiczna, do której Hitler specjalnie apelował, pozostaje raczej obojętna wobec podkreślanego przez kanclerza Niemiec niebezpieczeństwa bolszewickiego.

Prasa socjalistyczna i liberalna ostro atakuje przemówienie kanclerza.

Z Częstochowy

Zakończenie Kolonji R. T. P. D. i Obozów Czerwonych Harcerzy

W Olsztynie k. Częstochowy odbyło się niedawno zakończenie kolonji Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci.

Jak w ubiegłych latach, tak i obecnie, R.T.P.D. w Częstochowie starało się wysłać jaknajwięcej dzieci robotniczych na 32-dnowy wypoczynek. Tak więc na kolonji było z górą 40-ci dzieci.

Kolonje prowadzone były bardzo starannie; dzieci, odsunięte na miesiąc od zmartwień i kłopotów, zżyły się z sobą; każde z nich czuło się dzieckiem wielkiej rodziny socjalistycznej.

R.T.P.D. pomimo ciężkich warunków, wytęża wszystkie siły, aby ciążące na niem obowiązki wypełnić z jaknajwiększym pożytkiem dla młodego pokolenia i całości ruchu. Również ważne jest opiekowanie się R.T.P.D. Czerwonem Harcerstwem.

W roku b. na parceli własnej R.T.P.D. rozbito obóz Czerwonych Harcerzy, liczący 24 harcerzy i harcerek, którzy, poza wypoczynkiem, mogli zdobywać wiedzę, potrzebną im do pracy w Gromadach i zastępach, korzystając z pobytu tow. Gnata z Warszawy.

Na zakończenie Kolonji i Obozów dzieci przygotowały niespodziankę w postaci deklamacji, inscenizacji i śpiewów. Do zebranych dzieci i rodziców przemówił tow. J. Kaźmierczak oraz będąca przejazdem tow. Rybicka z Poznania. Wiązanki kwiatów i wspólna fotografja uwieńczyły miłą i pożyteczną uroczystość.

Wieczorem Cz. Harcerze urządzili ognisko, przy którem, wśród palącego się jałowca, przy śpiewie pieśni Cz.-Harcerskich i wesołej kronice obozowej, spędzono jeszcze parę miłych godzin.

Wiece i odczyty

Ostrowiec nad Kamienną

W sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Ostrowcu, wygłosił odczyt tow. Kwapiński na temat: „Faszyzm a Związki Zawodowe i Partje Polityczne". Tow. Kwapiński był mile witany przez dawnych znajomych, uczestników walk z caratem. Odczyt przyjęto gorącemi oklaskami.

Kronika inowrocławska

Telefon pogotowia ratunkawego 507, w nocy 276.

Telefon straży pożarnej 618.

Telefon postoju taksówek 501.

Telefon postoju dorożek 636.

ZJAZD OKRĘGOWY ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW ROLNYCH R. P.

W niedzielę dnia 20 b. m. odbędzie się w Inowrocławiu Okręgowy Zjazd Związku Robotników Rolnych. Na zjazd przybędzie tow. J. Kwapiński, przewodniczący Centralnej Komisji Związków Zawodowych w Polsce.

WSTRZYMANIE HANDLU OKRĘŻNEGO środkami spożywczemi w pow. inowrocławskim.

W związku z pojawieniem się duru brzusznego na terenie pow. inowrocławskiego, art. 10 ust. 3 lit. a, ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieżeniu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198), zarządzam wstrzymanie handlu okrężnego wszelkiemi środkami spożywczemi na terenie pow. inowrocławskiego aż do odwołania.

Starosta Powiatowy (—) *Wilczek.*

POSZEDŁ NA ZABAWĘ PO ŚMIERĆ.

W niedzielę dn. 13 b. m. został zabity na zabawie ludowej w Gniewkowie J. Chwiałkowski, żonaty, ojciec trojga dzieci. W związku z zabójstwem, policja aresztowała niejakiego B. Mrozińskiego, zam. w Walcerzewicach. Co było powodem zabójstwa — wyjaśni śledztwo.

NAGŁA ŚMIERĆ DYREKTORA PAŃSTWOWEJ ŻUPY SOLNEJ.

Dnia 14 b. m. zmarł nagle podczas pełnienia obowiązków służbowych dyrektor Państwowej Żupy Solnej w Inowrocławiu, inż. Wirszyłło.

Niedopuszczalne praktyki władz administracyjnych Powiatu zamojskiego

Piszą nam z Zamościa:

Od kilku miesięcy organizacje PPS. i ludowców są skrępowane w swojej działalności przez różnego rodzaju zakazy władz policyjnych i administracyjnych. W ostatnim zaś czasie władze starościńskie zabraniają wszelkich zebrań nawet w lokalach zamkniętych. Wystarczy wskazać na fakt zakazu obchodu 30-lecia „Krwawej Środy" — nawet w sali, jak to miało miejsce z Akademją zorganizowaną 13-go bm. w kinie „Stylowy".

W tym stanie rzeczy mamy właściwie do czynienia z zawieszeniem prawa zgromadzania się — i to, rzecz dziwna, wyłącznie na terenie Zamojszczyzny. Byłoby to pogwałcenie ustawy, przeciwko czemu — musimy jak najgoręcej zaprotestować w przekonaniu, że władze nadzorcze zwrócą jednak uwagę na praktykę władz administracyjnych pow. Zamojskiego.

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

FAŁSZYWE BILETY NA MECZU POLSKA — NIEMCY.

Jak się informujemy w PZPN, wykryto, że mimo wielu ostrożności ukazały się w przeddzień meczu piłkarskiego Polska — Niemcy fałszywe bilety na miejsca nienumerowane. Temu przypisać należy, według opinji zarządu PZPN, że na mecz dostało się publiczności więcej, niż przewidziano i tutaj szukać należy źródła pewnego nieporządku.

Piłka nożna

EPILOG MECZU PIŁKARSKIEGO W SĄDZIE. — W najbliższych dniach odbędzie się w sądzie grodzkim w Wilnie ciekawa rozprawa sądowa o odszkodowanie za rozegrany mecz piłkarski. Oskarżycielem jest Związek Makabi w Polsce, któremu WKS Śmigły nie wypłacił swego czasu 1000 zł. za przyjazd reprezentacji Makabi do Wilna na dwa mecze.

Odmowa wypłacenia umówionej sumy nastąpiła z tego względu, ponieważ Makabi przysłała bardzo słaby skład, zupełnie inny, niż zakontraktowany przez Śmigłego. Wpłynęło to ujemnie na frekwencję publiczności. Śmigły zatem uważał, że nie może się wywiązać z zobowiązania finansowego z winy Makabi.

Sprawa ta wywołała w Wilnie duże zainteresowanie.

KRAKÓW ZWYCIĘŻA TARNÓW 3:2.

Rozegrany w Tarnowie mecz piłkarski Kraków — Tarnów zakończył się zwycięstwem Krakowa w stosunku 3:2. (2:1).

Tenis

PERRY MISTRZEM AMERYKI, JACOBS WYELIMINOWANA!

W Forest Hills odbyły się finały mistrzostw tenisowych Ameryki.

Wśród panów mistrzostwo zdobył Perry bijąc w finale Budge po ciężkiej walce 2:6, 6:2, 8:6, 1:6, 10:8.

Olbrzymią niespodziankę przyniósł finał pań. Mistrzyni Ameryki i Wimbledonu Helen Jacobs przegrała niespodziewanie z Amerykanką Marble w 3-ch setach 4:6, 6·3, 6:3.

WARSZAWIANKA ZWYCIĘŻYŁA SKRĘ W TENISIE.

Na kortach Warszawianki rozegrany został mecz tenisowy o mistrzostwo Warszawy pomiedzy Warszawianką a robotniczą Skrą. Zwyciężyła Warszawianka w stosunku 11:0.

AZS BIJE WIMĘ W MECZU O TENISOWE MISTRZOSTWO POLSKI.

Na kortach sekcji tenisowej AZS w Warszawie odbyło się finałowe spotkanie o drużynowe mistrzostwo Polski w grupie warszawsko - łódzkiej (w klasie B) pomiędzy AZS (Warszawa) a WIMA (Łódź). Zwyciężył AZS w stosunku 7:0.

NOWA PORAŻKA CRAMMA.

Po porażce, poniesionej niedawno przez Cramma z mistrzem Szwajcarji Ellmerem, Cramm przegrał znowu i to z juniorem francuskim Jamain 4:6, 2:6.

Lekkoatletyka

WIELKA IMPREZA LEKKOATLETYCZNA W WARSZAWIE.

W najbliższą sobotę i niedzielę rozegrane zostaną w Warszawie na Stadjonie Wojska Polskiego międzypaństwowe mecze lekokatletyczne Polska — Belgja i Polska — Węgry. Zawodnicy Węgier, Belgji i Polski startować będą właściwie wspólnie, tylko punktacja liczona będzie oddzielnie.

Mecz z Belgją rozegrany zostanie po raz 4-ty, a z Węgrami po raz 6-ty, przyczem z Belgami dotychczas wygraliśmy wszystkie mecze, a z Węgrami przegraliśmy wszystkie spotkania.

Obie drużyny wystąpią w swych najsilniejszych składach.

Początek w sobotę o g. 15.30, a w niedzielę o 15-ej.

Boks

WARTA WPRAWDZIE ZWYCIĘŻYŁA, AIE Z TRUDEM.

W drużynowym meczu bokserskim o mistrzostwo okręgu poznańskiego Warta z trudem pokonała Cuiavię z Inowrocławia w stosunku 9:7. Na czele tabeli znajdują się Warta i HCP.

Pływanie

300 MŁODYCH PŁYWAKÓW NA STARCIE.

Na basenie Polskiej YMCA rozegrane zostały trzecie międzyszkolne zawody uczenic i uczniów warszawskich szkół średnich. Zawody zgromadziły w roku bież. rekordową liczbę około 300 zawodników i zawodniczek z 54 szkół okręgu warszawskiego. Na zawodach osiągnięto szereg dobrych wyników.

KRAKOWSKA YMCA WYGRYWA TRÓJMECZ PŁYWACKI WE LWOWIE.

We Lwowie zakończył się jubileuszowy turniej pływacki Pogoni. W ogólnej punktacji trójmeczu pływackiego i czwórmeczu piłki wodnej pierwsze miejsce zajęła krakowska YMCA osiągając 56 pkt. 2) Pogoń 46 pkt. 3) Delfin Warszawa 38 pkt.

Sprawy salinarzy

Dnia 4 września — jak donosiliśmy — odbyła delegacja salinarzy Bochni i Wieliczki, prowadzona przez tow. Stańczyka, konferencję z Dyrekcją Monopolu Solnego w Warszawie i z Dyrektorem Departamentu w Ministerjum Skarbu, Węgrzynowskim. Delegaci przedstawili na konferencji cały szereg żądań salinarzy, domagając się ich załatwienia. Główniejsze sprawy, których załatwienia domagała się delegacja: 1) zwolnienie robotników salinarnych od wkładek na rzecz powszechnego ubezpieczenia i pozostawienie ich na dotychczasowem ubezpieczeniu prowizyjnem, 2) zrównanie robotników dniówkowych w płacach z robotnikami dołowymi, 3) zaszeregowanie robotników salinarnych po 20-tu latach pracy do 2-ej grupy płac, 4) zwolnienie prowizjonistów od płacenia specjalnego podatku od rent, 5) zwolnienie robotników salin wschodnich od płacenia specjalnego podatku od zarobku, 6) udzielenie pożyczki kasie brackiej do 100 tysięcy zł., celem udzielenia pożyczek tym robotnikom, którzy się zadłużyli na lichwiarskie procenty u prywatnych wierzycieli, 7) ustalenie w Wieliczce i Bochni odpowiedniej ilości lekarzy i odpowiednich ambulatorjów dla obsługi wyłącznej górników, wreszcie udzielenie lokalu przy salinie oddziałom związku C. Z. G. dla umieszczenia bibljoteki związkowej,

Dyrekcja Monopolu Solnego, w osobie dyrektora Mickiewicza, ustosunkowała się całkowicie lub częściowo przychylnie do całego szeregu wysuniętych przez delegację żądań. W sprawie opłat na rzecz Zakładu Ubezpieczeniowego przedstawił dyr. Mickiewicz projekt, zmierzający do zwolnienia od tych opłat robotników, którzy nabyli już prawo do świadczeń w ubezpieczeniu prowizyjnem. Robotnicy ci pozostaliby w dotychczasowem ubezpieczeniu prowizoryjnem, a tylko robotnicy nowi, którzy tego prawa jeszcze nie zdobyli, byliby ubezpieczeni w powszechnem ubezpieczeniu. Projekt taki Dyrekcja Monopolu Solnego przedstawiła już zainteresowanym ministerjom. Wyłoniono komisję, która ma ten projekt przedyskutować i w drodze ustawodawczej przeprowadzić zmiany dotychczasowego krzywdzącego robotników salin stanu.

Celem omówienia tego projektu odbyła delegacja konferencję z dyrektorem Dep. Ministerjum Skarbu, p. Węgrzynowskim, jako jednym z członków komisji, i prosiła go o zajęcie przychylnego stanowiska wobec słusznych żądań salinarzy.

W piątek dn. 11 września b. r. odbył w tej sprawie tow. Stańczyk dalsze konferencje z wice-ministrem Jastrzębskim i dyrektorem Dep. Ubezpieczeń, dr. Dybowskim. Tow. Stańczyk przedstawił konieczność szybkiego przywrócenia dawnego stanu ubezpieczenia prowizoryjnego w salinach i prosił tak ministra Jastrzębskiego, jak i dyr. Dybowskiego, o szybkie załatwienie tej sprawy.

Jest nadzieja, że nareszcie krzywda robotników w salinach, wynikająca z podwójnego ubezpieczenia, zostanie usunięta.

Przed wyborami delegatów

w Zakładach Starachowieckich

(Kor. wł.)

Odbyło się publiczne zgromadzenie metalowców w Wierzbniku w sali Straży Ogniowej. Przewodniczył tow. Górecki. O zadaniach Klasowych Związków Zawodowych mówił J. Kwapiński z Warszawy, a o wyborach delegatów w Zakładach Starachowickich i o sytuacji w Okręgu Radomskim t. J. Wiltos.

Zgromadzenie liczyło około 1000 osób, co świadczy o wielkiem zainteresowaniu robotników.

Od kilku lat nie było wyborów delegatów na terenie Zakładów Starachowickich, co powoduje rozgoryczenie wśród robotników, gdyż większość nie ma zaufania do obecnych rzekomych delegatów i domaga się nowych wyborów. Robotnicy w Starachowicach wykażą przez głosowanie, czy popierają związki żółte, czy stoją pod czerwonym sztandarem Zw. Robotników Przem. Metalowego w Polsce jako związku klasowego. Odśpiewaniem „Czerwonego" to imponujące zebranie zostało zakończone.

Otwarcie III-ego Oddziału

K. K. O. Miasta St. Warszawy

Zabiegi mieszkańców południowych dzielnic stolicy o otwarcie Oddziału Komunalnej Kasy Oszczędności m. st. Warszawy w Mokotowie, zostaną w najbliższych dniach uwieńczone pomyślnym wynikiem.

Jak się bowiem dowiadujemy, z dniem 21 września 1936 r. nastąpi uruchomienie III-go Oddziału K. K. O. miasta st. Warszawy przy ul. Bagatela 14, róg placu Unji Lubelskiej.

Usprawnienie systemu informacji

dla graczy loteryjnych.

Przed każdą rozpoczynającą się loterją Generalną Dyrekcji Loterji Państwowej otrzymuje wielką ilość zapytań o adresy kolektorów, u których znajduje się dany numer losu. Dotychczas biuro techniczne Dyrekcji wskazywało listownie poszukiwane adresy. Wobec wielkiej ilości tego rodzaju korespondencyj, wynikała niejednokrotnie zwłoka, a ponadto gracz, po otrzymaniu odpowiedzi z Dyrekcji, ponosił koszta ponownego pisma do kolektora.

Począwszy od chwili obecnej, Dyrekcja kierować będzie otrzymane zapytania bezpośrednio do odpowiednich kolektorów z poleceniem obsłużenia zapytującego, co usprawni obsługę i zmniejszy koszta graczy.

Oczywiście, że system ten może być zastosowany jedynie w wypadku, kiedy zapytanie dotyczy jednego numeru. We własnym więc interesie graczy leży nie obciążanie zapytania zbyteczną ilością numerów, lecz wymienienie tylko numeru, o który istotnie chodzi.

Wyrok na gwałciciela

nieletnich dziewcząt

Przed Sądem Okręgowym w Toruniu odbyła się rozprawa przy drzwiach zamkniętych przeciwko 38-letniemu W. W. z Torunia, oskarżonemu o zgwałcenie dwojga nieletnich dziewcząt. Wyrokiem Sądu Okręgowego W. skazany został na 2 lata więzienia.

Wiadomości z całej Polski

KORYTARZE PODZIEMNE ODKRYTO W TCZEWIE.

W czasie rozbiórki jednego z domów, robotnicy natrafili w głębokości 2-ch pięter pod piwnicami na otwór, który prowadził do podziemnych korytarzy. Są one niezwykle długie i rozgałęzione pod całem miastem i ciągną się na głębokości 11 metrów.

REWIZJE W POSZUKIWANIU NIELEGALNEGO MIĘSA.

Urząd przemysłowy Magistratu wileńskiego przeprowadza obecnie akcję likwidacji tajnych rzeźni, istniejących na terenie Wilna. Co noc przeprowadzane są masowe rewizje, które dają nadspodziewane rezultaty. O wynikach świadczy fakt, że ilość zakwestjonowanego mięsa wynosi tysiące kilogramów.

Radjo warszawskie

CZWARTEK, 17 września.

6.30 „Kiedy ranne". 6.33 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.40 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Poranek dla szkół powszech. z gimnazjum im. I. Paderewskiego, pośw. pamięci St. Niewiadomskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 11.03 O zarz. gospod — inż. Fr. Zoll. 12.03 Koncert orkiestry wojsk. 13.10 Chwilka gospod. dom. 15.30 Wiadomości gospod. 15.45 Na karuzeli najweselej — audycja dla dzieci. 16 Koncert popularny w wyk. orkiestry Filharm. Warsz. pod dyr. J. Ozimińskiego z Ciechocinka. 16.45 Marynarka czy lotnictwo? — wygł. inż. St. Riessa. 17. Muzyka salon. w wyk. kwartetu rozgłośni krak. 17.50 Pogadanka aktualna. 18. Jak spędzić święto, 18 Życie kulturalne stolicy. 18.15 Koncert rekl. 18.50. Wakacje, które trwają długo — felieton W. Woytowicz-Grabińska. 19. Trzy po trzy — koncert rozrywkowy w wyk. małej ork. P. R. 20. Powszechny Teatr Wyobraźni: „Obrazki z życia Śląska". 20.30 Skrzynka techniczna. 20.55 Nasze pieśni St. Niewiadomskiego. 22. Sport we Lwowie — pogad. 22.10 Wiadomości sportowe. 22.15 Muzyka rozrywk. z płyt. 23. Muzyka taneczna.

Tabela loterji

7-my dzień ciągnienia 4-ej klasy 36-ej Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

75.000 zł.: 128333.

10.000 zł.: 27201 110226.

5.000 zł.: 59467 80893 87584.

2.000 zł.: 27643 95119 95307 96459 98399 102006 102183 106277 137064 138128 141442 187172 191571.

1.000 zł.: 2410 6971 9002 9070 15433 23380 26385 35139 38392 46542 56100 62225 78248 82906 85634 87501 91579 92154 92992 95079 110351 135009 138392 141517 147840 158667 159216 163116 175760 180871 185234 194755.

Wygrane po 200 zł.

57 59 178 208 63 450 513 48 763 87 1094 778 8 68 907 20 64 2246 46 98 542 726 857 84 3017 18 200 34 419 32 76 621 954 84 4010 119 25 418 636 62 814 27 39 90 991 5025 46 66 78 187 398 560 90 872 969 6193 249 353 72 545 67 86 732 810 26 947 93 7034 211 16 41 52 61 693 763 57 888 8102 269 468 522 776 9118 434 72 522 88 95 906 20 52 10031 38 97 166 219 98 323 443 576 652 56 58 941 45 1094 98 243 65 75 431 587 752 852 55 12139 363 401 78 533 44 628 746 88 880 130001 271 326 497 502 758 74 816 14020 105 67 121 516 606 32 939 150113 6118 710 26 79 982 16051 151 97 233 316 450 638 744 813 52 965 17136 255 75 303 4 76 531 83 676 18103 2 95 224 96 325 71 451 515 624 701 23 47 860 19160 221 56 456 631 817 20267 434 51 67 511 67 811 70 21082 126 98 264 84 337 75 571 642 80 701 60 22077 19 245 411 638 774 824 929 23322 692 800 911 24010 224 355 94 561 700 9 886 25017 103 99 294 35 601 86 59 858 84 26171 414 23 72 528 90 661 77 740 81 27009 62 84 160 479 602 86 742 805 982 28252 329 434 37 49 78 605 80 719 87 891 29211 92 456 731 56 890 99 75 84 30004 134 270 330 551 743 31029 255 327 419 500 39 82 935 32092 199 387 631 78 98 702 29 999 33046 484 641 625 809 928 93 34018 68 215 335 436 55 90 905 26 44 91 35123 34 78 310 50 403 548 663 68 896 937 36022 30 66 244 307 201 462 544 58 612 848 951 37061 463 605 18 786 38151 60 481 526 43 60 707 63 79 991 39163 241 302 13 416 167 45 903.

40 166 426 585 662 714 38 842 95 51029 67 134 247 303 14 69 416 79 54 89 737 976 42000 49 59 56 123 98 263 621 796 867 43040 301 450 614 703 43 44012 112 91 312 62 541 71 751 973 45081 232 349 605 46004 105 209 82 384 476 86 518 713 82 849 92 971 94 47109 92 387 612 728 48192 208 53 513 54 829 984 49027 73 108 321 23 53 484 90 727 810 927 450043 109 27 36 77 407 583 674 771 51141 42 210 60 400 74 93 509 91 709 12 846 52070 91 94 348 637 5590 721 26 53071 428 753 80 67 778 778 54022 66 509 753 943 70 55074 184 274 498 540 632 5 787 890 56111 392 448 900 99 57102 6 795 204 455 87 504 746 58085 169 357 78 467 530 94 704 828 59004 98 109 394 534 70 659 755 824 60035 120 407 11 47 605 28 48 756 64 829 57 937 61165 16 32 306 81 779 92 62108 60 355 71 423 523 31 84 619 63009 109 76 85 212 28 56 446 532 624 751 60 819 46 970 64072 112 448 513 41 69 613 20 75 744 65037 40 65 142 96 211 471 81 990 66082 301 74 863 67036 141 322 51 581 82 637 817 912 42 68152 73 343 600 703 14 24 47 808 80 924 69118 251 72 324 500 742 950 70015 170 75 291 319 44 46513 43 69 639 73 702 12 71047 71 97 368 588 702 14 58 813 26 77 905 49 58 60 83 72076 106 16 61 225 325 429 767 914 54 73018 86 143 212 338 620 70 853 74137 48 215 77 530 36 658 741 75 910 33 71750 76 360 81 465 92 550 706 12 921 76021 417 75 86 551 640 71 477122 96 448 84 685 726 915 78001 159 800 79051 268 352 400 29 5582 636 718 27 70 818 45 98.

80194 223 328 77 410 72 582 686 805 69 81062 261 308 14 43 599 661 85 93 798 998 82037 384 401 603 730 83149 203 12 28 383 469 88 575 93 632 84134 69 316 71 577 83 639 65 880 907 85085 134 71 388 876 978 86033 321 557 735 861 87575 85 91 701 801 55 944 88009 119 219 24 446 65 78 701 867 89032 287 402 65 610 743 67 90095 169 432 509 607 726 977 91209 83 665 703 872 964 92235 631 65 733 94 816 73 909 93243 82 422 761 75 78 94137 72 302 560 98 760 61 849 945 95228 472 521 55 98 656 898 96011 32 126 270 472 628 77 815 97058 150 96 241 55 305 91 620 61 723 991 98042 80 113 64 71 361 444 946 49 99037 53 61 65 78 317 578 687 816 29 972 100109 99 462 671 76 864 101284 335 66 447 521 24 79 625 708 868 102229 313 55 425 641 854 103176 271 339 79 408 69 680 87 910 104149 223 95 686 105061 84 170 573 613 61 710 68 913 35 106231 68 578 81 749 61 954 107052 182 387 574 609 79 108074 92 149 313 616 56 700 77 109437 575 799 808 22 110130 284 428 531 54 88 742 851 967 111196 396 468 783 867 964 1112041 184 200 309 52 430 636 113211 18 74 78 85 341 450 55 680 826 880 970

114009 54 72 97 217 54 473 88 98 607 727 62 879 15 96 601 115189 574 81 796 805 49 57 16307 30 477 580 85 640 936 49 117091 283 94 302 716 67 870 118377 88 502 11 37 75 689 119117 54 72 418 91 528 81 719 44 44 901 12094 111 226 56 54 494 653 742 874 952 121123 352 441 481 692 745 863 122121 63 631 50 91 926 123001 298 340 538 614 700 62 808 06 124073 138 479 583 125067 134 96 222 363 424 759 965 126086 315 432 79 534 80 91 729 31 823 79 935 127049 63 124 53 222 41 379 437 91 567 96 669 723 37 71 872 947 60 128295 348 52 679 810 26 69 129147 244 872 130120 28 206 326 508 646 767 92 950 72 13115 160 115 843 924 123217 468 593 784 929 54 71 133385 474 240 604 739 837 62 134170 86 207 89 320 64 458 62 78 744 135023 58 60 150 60 266 331 551 831 136208 422 72 534 51 604 48 742 844 137336 88 632 55 857 966 84 138117 538 87 610 877 918 139338 601 823 224 140689 870 141102 232 339 430 67 626 56 814 42 93 142077 303 67 401 587 651 742 830 143055 10 108 13 307 79 574 636 39 60 766 861 90 144202 60 77 200 65 97 333 494 542 693 714 23 24 892 980 145175 564 614 84 702 807 31 77 931 72 146155 248 348 83 496 520 78 680 757 815 19 58 69 904 07 147003 8 47 217 26 88 330 74 80 404 14 18 516 61 68 91 643 773 888 96 148004 23 63 78 321 478 731 905 149000 135 64 201 03 323 26 404 40 83 690 740 44 822 150589 630 88 731 859 974 151082 86 145212 51 338 481 540 639 929 924.

152135 64 83 94 207 17 723 998 153084 132 61 241 332 36 67 454 59 690 719 35 89 807 30 939 64 154075 320 550 96 851 964 78 155167 275 354 434 48 547 649 979 156033 34 568 78 707 47 883 157034 202 72 364 541 970 158052 100 6 52 68 510 683 96 718 68 159111 32 224 307 38 423 62 555 80 862 930.
93 258 359 88 478 514 692 781 160434 634 77 985 161055 100 848 162049 566 779 924 73 163039 93 127 305 441 53 748 164073 82 168 202 20 310 16 67 49 533 736 839 52 165040 44 100 97 376 443 507 601 62 744 835 71 984 166167 279 398 420 69 88 573 865 167182 88 277 346 433 518 687 76 081 802 908 15 168227 58 318 534 78 94 623 45 86 761 38 169093 361 511 99 631 92 83 756 888 939 50 170087 155 77 203 398 758 853 171058 16 0245 322 60 550 77 690 722 903 172037 321 95 97 419 85 611 842 59 918 173017 27 97 016 531 655 709 174071 1100 97 286 [illegible] 544 87 600 14 869 994 175106 93 220 15 39 55 312 42 408 500 810 913 176288 389 679 846 63 80 901 22 36 177091 184 92 244 79 327 425 527 41 629 84 762 97 808 914 35 178008 282 478 752 914 37 61 179098 197 378 96 606 977.

180160 322 440 559 634 73 754 181184 214 429 590 705 26 182128 333 535 39 747 874 80 927 183027 91 168 378 444 82 581 645 68 746 184489 597 779 864 999 185019 51 133 79 579 637 731 35 68 831 186088 182 95 242 568 778 922 187054 66 77 281 306 480 518 68 785 88 833 188075 91 181 303 558 624 708 924 189115 484 568 633 734 859 952.

190099 228 78 373 430 580 606 57 758 72 917 191049 149 471 818 952 192148 84 209 449 522 62 673 746 75 952 81 193160 271 98 605 749 83 85 836 81 194032 105 21 208 661 872 934

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

84 493 680 717 839 922 41 10128 233 314 75 502 698 770 91 942 2192 377 491 659 763 924 3117 50 357 679 91 820 4855 5123 359 464 517 6130 97 364 504 795 863 7164 739 99 941 8126 50 435 547 769 918 24 94 9078 306 413 54 814 78 9229 439 815 11497 517 1762 12000 543 13073 143 51 218 450 568 831 14209 367 757 994 97 15204 72 493 518 29 696 16486 533 78 17047 88 336 855 18301 27 30 738 890 964 19055 58 146 313 52 762 876 978 21013 439 628 751 52 22083 449 772 899 962 23332 648 53 796 831 24344 694 800 39 25112 236 602 737 830 26491 27120 295 358 73 623 28178 442 055 29020 83 122 239 426 41 619 811 98 905 30113 783 31379 628 32591 715 881 89 33276 779 920 64 34392 776 946 35009 631 86 36206 539 888 37032 323 695 38119 271 312 81 960 77 39742 40 635 957 41115 230 515 666 732 47 76 84 42208 723 48 952 43117 45323 474 624 878 9 7746154 660 734 48 47063 96 829 900 48051 268 94 780 814 49140 756 854.

50230 496 51329 550 63692 6 71 52074 83 236 517 612 53287 412 671 54010 44 813 900 8 55 896 994 56225 507 646 57312 68 406 60 520 38 66 836 558 22 483 59114 209 459 849 60111 227 475 87 617 993 61472 661 980 97 62380 63159 319 565 64053 108 348 801 72 65008 97 627 784 947 66251 312 606 68 93 842 999 67154 386 486 679 825 68425 732 933 69019 153 56 99 670 70055 163 242 336 403 896 71031 138 260 557 902 15 72019 42 44 241 82 399 480 508 73030 862 74013 175 597 757 75107 825 7014149 593 858 926 81 77162 650 707 15 813 78107 378 417 53 626 793 945 7969 796 800 80031 463 81201 309 765 82099 220 359 99 406 589 682 83125 82 385 404 727 71 84143 937 85227 527 86100 37 332 464 652 901 87 291 88598 774 89388 788 820 52 90078 226 420 91259 601 27 33 727 828 912 49 92464 650 93125 84 377 5111 45 840 94052 64 733 95215 40 456 652 93 738 96226 97041 197 397 525 660 789 98321 874 99008 445 584 728 810 61 64.

100056 192 101393 419 528 38 102352 886 103216 364 574 632 962 85 104129 558 565 707 105018 99 188 241 560 889 936 106105 776 108105 285 548 722 109009 262 398 584 651 91 110248 68 92 327 670 111636 39 739 928 67 112880 980 93 113022 114 381 939 114081 120 74 662 84 801 937 115522 840 88 944 116121 528 37 73 825 916 117161 263 458 662 777 118100 264 409 674 119287 803 927 120100 72 250 810 63 121753 73 903 122458 533 962 123189 585 739 124701 877 125039 625 827 38 974 126010 489 127138 643 916 128052 77 545 626 77 837 129122 88 365 420 32 80 700 84 130018 339 771 131021 384 646 872 967 132069 151 440 812 133126 271 543 656 134146 216 43 315 559 674 739 885 135198 554 85 626 703 81 136764 867 78 137260 514 17 670 721 66 940 138005 258 441 60 530 45 651 139299 6555 140248 308 557 618 58 725 84 876 928 54 141005 680 142295 843 922 143106 447 542 55 144238 355 733 811 145031 102 81 265 662 794 146280 330 96 99 595 631 766 147085 92 184 216 887 909 148515 91 149182 445 503 44 68 997.

150150 68 83 437 513 893 151119 207 696 811 152011 342 606 901 91 153341 435 6555 154096 479 679 747 808 978 74 155039 152 264 622 841 942 156213 489 532 721 157008 228 58 68 433 41 696 812 158263 305 543 646 902 159091 330 552 672 160117 281 580 85 764 806 161168 321 717 70 162762 84 883 998 163068 888 164146 72 384 884 165029 572 166090 829 72 94 167033 489 659 66 168331 49 74 824 990 169019 136 304 493 504 626 745 862 170024 214 437 661 85 984 171102 21 500 96 703 73 990 172364 173094 642 928 174132 41 90 260 802 175101 344 451 588 176783 929 37 177037 77 101 283 444 745 928 178094 144 211 862 989 179012 126 82 437 581 857 961 180229 311 519 633 756 990 181192 465 549 687 770 889 182607 751 858 183120 272 579 965 184132 37 248 372 78 84 649 751 185195 519 20 808 79 913 186038 163 278 534 973 187195 188038 154 58 433 776 862 189143 65 404 504 49 821 913 82 190065 243 411 567 620 64 800 29 76 191420 772 192242 490 690 948 193329 76 515 679 734 82 991 194232 454 71.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000 zł. padła na nr. 245557.

5.000 zł.: 4185 38683 91903.

2.000 zł.: 9072 2471 28230 42555 128592 133578 142743 157205 157463 158395 181006 185389

1.000 zł.: 309 8006 12185 16574 26329 29401 30246 33530 36433 54436 58667 61154 68967 68555 71225 76454 87077 87238 103575 116227 119401 121130 134604 138827 142528 143745 148205 158838 166010 181095 183007 189900 190875.

Wygrane po 200 zł.

26 332 471 759 850 1411 70 596 812 906 2165 345 48 585 3272 354 76 491 880 4028 57 246 430 564 612 897 924 5115 318 421 692 6233 524 727 82 7237 774 861 939 8559 921 99 9097 102 248 415 580 98 666 727 31 42 10040 245 356 463 938 11087 12027 358 931 13448 14388 587 94 824 15153 96 98 322 46 860 16348 63 702 17327 43 852 935 18678 768 873 947 19421 607 20915 22362 583 914 23396 533 605 70 863 85 24187 450 25106 221 434 568 874 26023 75 27040 90 148 321 501 28374 76 585 29047 137 228 324 47 471 73 657 715 926 89 30187 259 485 842 31026 157 297 374 443 914 82 32035 64 109 329 530 611 90 796 867 33001 97 199 34066 614 77 906 35029 234 396 452 670 94 819 82 36092 260 315 608 702 828 37078 204 845 49.

38366 702 48 826 39315 738 825 49 40081 99 529 43 636 44 41182 618 938 42188 485 775 917 43018 153 432 576 968 44285 405 45164 227 309 621 46524 612 17 18 80 858 47790 48351 469 49200 334 50103 447 51168 360 828 52301 425 60 63 799 828 53249 99 376 972 54068 129 59 92 95 244 729 71 93 880 902 11 59 55063 64 80 174 625 69 832 66021 143 913 57137 518 58324 513 59156 60 292 714 919 60075 532 703 927 39 87 61214 54 304 524 624 738 62063 209 485 504 698 760 63104 96 773 947 64356 648 714 39 840 907 31 36 65256 67 73 432 813 84 66307 444 521 844 77 943 67263 84 316 77 511 607 41 68281 550 610 49 925 69040 190 371 620 764 975 70190 740 991 71236 363 410 683 852 962 72798 891 73106 667 753 74133 266 304 41 877 75051 543 641 85 95 82 95 76034 48 469 77601 738 76 78988 79208 505 7 637 87 713 87 820 60 80189 403 609 728 897 81097 257 416 54 84 592 695 878 89 82205 24 538 905 83161 219 24 616 61 738 871 84024 150 333 617 85197 290 361 637 94 799 86548 666 768 87018 189 267 340 52 563 88109 201 841 93 89273 357 498 90644 762 91283 343 723 24 69 941 92000 269 97 420 72 529 938 73 98 93340 883 931 94450 912 71 95537 69 621 853 937 96173 401 606 904 97424 855 98137 204 534 716 20 803 99170 407 10 574 699 100206 72 329 756 937 101196 694 917 28 102297 656 841 103065 233 930 36 104116 315 32 507 960 105328 456 84 106595 624 730 107295 451 635 42 108270 91 95 602 735 109026 171 226 532 991 110069 247 606 91 111150 294 599 112002 509 999 113173 609 81 114535 996 115139 84 316 748 68 116063 136 482 539 856 117394 412 29 964 118061 351 480 600 119226 191 585 686 770 121403 635 52 874 122168 207 38 59 69 578 646 950 123023 106 8 40 92 555 813 943 74 124728 78 125263 459 801 914 61 126071 597 722 880 128311 16 619 27 54 129059 216 785 805 919 88 130437 581 798 945 131241 501 132623 75 739 811 910 133541 855 967 88 134203 51 540 728 135318 49 444 96 621 893 136057 313 95 726 137134 200 427 557 622 729 36 73 138133 305 23 50 85 483 91 597 139137 70 228 67 415 947 140070 721 141111 32 95 97 208 414 142014 40 202 56 369 492 93 571 932 143039 316 50 922 144183 601 715 81 86 88 937 145072 759 964 87 146081 147 360 400 565 890 984 147123 93 372 564 85 148548 54 622 897 913 149037 248 29 82 359 620 28 732 150341 898 996 151218 353 419 82 735 83 152318 654 769 91 153022 420 776 976 154089 239 327 481 85 606 155018 63 125 245 366 404 619 62 744 156309 462 769 99 943 157080 261 392 619 768 158015 155 391 499 561 65 714 889 159271 554 775 160124 262 558 814 161017 138 89 320 526 615 754 162017 298 975 163974 164022 468 81 531 84 707 899 165221 65 608 743 166263 600 846 167012 818 62 921 168465 550 846 99 169513 41 51 923 170377 404 593 737 171007 20 570 491 614 774 172609 856 174025 229 426 40 867 943 175149 94 176341 483 577 626 717 874 952 177158 178632 761 900 179125 69 404 841 180097 254 353 645 65 816 977 181565 182344 183036 137 73 97 231 80 882 184278 409 29 504 639 95 185216 465 721 186455 491 187391 540 188140 250 54 405 98 721 66 992 189252 350 402 6 577 695 895 190343 50 579 708 191823 192281 306 542 885 967 193155 573 669 194055 757.

ŻYCIE WARSZAWY

Jeszcze jedna sprawka adw. Rykowskiego

Do składu mebli biurowych Pinkusa Feldsztejna (Zielna 26) w kwietniu r. b. przybyli: Roman Tabaczkiewicz, kierownik Spółdzielni Legjonowej (Królewska 29a) i adw. Wiesław Rykowski, którzy kupili dla wspomnianej Spółdzielni meble biurowe na sumę 750 zł., dając 250 zł. gotówką, resztę zaś — wekslami. Gdy zbliżył się termin płatności weksli, dłużnicy wykręcali się różnemi fortelami, aby nie zapłacić. Wobec tego weksle zaprotestowano. Wczoraj podczas pobytu Tabaczkiewicza i Rykowskiego w więzieniu — za różne afery, przyjaciółka ostatniego M. Z. sprzedała meble niezapłacone Feldsztejna i jeszcze innych firm. Handlarze w liczbie 5-ciu sprzedali meble kupcowi na Pociejowie, Cukiermanowi za 1000 zł. Dowiedziawszy się o tem Feldsztejn, zawiadomił policję i urząd śledczy. Zakwestjonowane meble opisano i opieczętowano w składzie Cukiermana. Sprawę skierowano do urzędu śledczego, gdzie też zatrzymano przyjaciółkę Rykowskiego.

Remont gmachu Teatru Wielkiego

Roboty przy odnawianiu gmachu Teatru Wielkiego posuwają się w szybkiem tempie naprzód i zza lasu rusztowań z każdym dniem wyłania się coraz wyraźniej potężna elewacja jednego z najbardziej reprezentacyjnych gmachów Warszawy. Klasyczna architektura całości, oparta na wzorach empiru, jest dziełem włoskiego architekta Antoniego Corazziego, wychowanka szkoły florenckiej.

Do niedawna mocno zaniedbana elewacja, zmienia zupełnie swą zewnętrzną szatę: zwykły tynk zamienia się szlachetną wyprawą (sztuczny piaskowiec), wszystkie zaś płaskorzeźby o wysokiej wartości artystycznej ulegają oczyszczeniu i drobnej naprawie uszkodzonych części. Jednocześnie podjęte zostały roboty, związane z odtworzeniem niektórych dawnych fragmentów architektonicznych, które przy przeróbkach gmachu w ciągu stulecia jego istnienia zostały zniekształcone lub niepotrzebnie usunięte. Odsłonięte więc mają być niektóre zamurowane wnęki i otwory okienne oraz przerobione wystawy sklepowe i t. d.

Całkowity remont Teatru Wielkiego ma być ukończony w październiku.

Aspirant policji okradziony w PKO.

Aspirant rezerwy pieszej policji, Feliks Rokicki, będąc w gmachu P. K. O. (Jasna 9), położył przy okienku paczkę zawierającą nowy mundur policyjny oficerski. W czasie dokonywania wpłaty jakiś złodziej, skorzystawszy z chwilowej nieuwagi aspiranta, skradł mu paczkę, nie przypuszczając, że jest to mundur policyjny. Poszkodowany zwraca się z prośbą do złodzieja o odniesienie paczki przez posłańca do koszar rezerwy policji.

Samochód na chodniku

3 osoby potłuczone

Wczoraj o godz. 15-ej na Nowym Świecie, wprost Komendy Głównej Policji, wskutek mokrej jezdni świeżo polanej wodą, nastąpił wypadek samochodowy. Poseł na Sejm, Henryk Stanisł. Brun, prowadząc własne auto, wskutek przeszkody w postaci dojeżdżającego do przystanku tramwaju, zahamował. Pomimo że samochód jechał niezbyt szybko, jednak zarzucił i wpadł na chodnik, przygniatając, na szczęście lekko, trzy przechodzące osoby: 31-letniego Pejsacha Pieńka, agenta handlowego, oraz dwie uczennice szkoły Nr. 10: Irenę Korzeniowską, lat 12 i Teodorę Kamińską, lat 13. Pieniek doznał potłuczenia lewej ręki, uczenice zas — nóg. Poszwankowanych opatrzył na miejscu lekarz Pogotowia. Policja 1-go komisarjatu sporządziła protokuł. Poseł Brun twierdzi, że wypadek nastąpił wskutek zbyt silnego polewania jezdni asfaltowej.

Pociąg popularny

19 b. m. Liga popierania turystyki (delegatura w Warszawie) organizuje na trzydniową wycieczkę pociąg popularny z Warszawy do Wilna. Pociąg ten odjedzie z Warszawy Wileńskiej 19 b. m. o godz. 22.05 i przybędzie do Wilna 20 b. m. o g. 6.20. Wyjazd powrotny nastąpi 22 b. m. o g. 21.45, przyjazd do Warszawy Wileńskiej 23 b. m. o g. 5.40. Pociąg zestawiony będzie z wagonów pulmanowskich; miejsca numerowane. Opłata za przejazd w jedną i w drugą stronę, wraz z kuponem, upoważniającym do udziału w zwiedzeniu Wilna i bezpłatnego wstępu do objektów zabytkowych, 13 zł. 50 gr.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM na otwarcie sezonu przygotowuje arcydzieło Moljera w przekładzie Tadeusza Boy Żeleńskiego „Szkołę żon".

TEATR NARODOWY: dziś „Wielka miłość" z Ćwiklińską, Eichlerówną i Osterwą na czele.

Jest to ostatnia serja przedstawień „Wielkiej miłości" z powodu wyjazdu Juljusza Osterwy na występy gościnne poza Warszawę.

TEATR POLSKI daje do połowy przyszłego tygodnia wzruszającą komedję angieslką „Tessa".

W pełnych próbach scenicznych przeróbka sceniczna z popularnej powieści Karola Dickensa „Klub Pickwicka" z Aleksandrem Zelwerowiczem w roli tytułowej.

TEATR MAŁY powtarza dziś komedję Bruno Winawera p. t. „Ryk byłego lwa" w reżyserji Edmunda Wiercińskiego.

TEATR LETNI. Dziś ostatnie przedstawienie komedji Rapackiego „Jubileusz mistrza".

W piątek wznowienie lekkiej komedji Gavaulta „Złota ciocia" z Wierzejską w roli tytułowej.

TEATR NOWY. Dziś angielska komedja „Sprawy rodzinne" G. Jannings w reżyserji i z udziałem Stanisławy Wysockiej.

TEATR MALICKIEJ daje dziś „Profesję pani Warren" B. Shaw'a.

TEATR KAMERALNY: Dziś ciesząca się olbrzymim powodzeniem komedja Fodora „Matura". W rolach głównych Grywińska, Andrzejewska i Adwentowicz.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Karjera Alfa Omegi" z Dymszą, Zniczem i Brochwiczówną na czele.

TEATR „WESOŁY UL". Codziennie wodewil „Wisła się pali".

„TEATR HOLLYWOOD". Dziś wielka rewja z udziałem Chóru Dana, Szczepka i Tońka, Olgi Kamieńskiej na czele zespołu. Dwa przedstawienia 7.20 i 9.20.

100-tne przedstawienie „Profesia pani Warren"

Teatr Malickiej (Karowa 18) obchodzić będzie w czwartek jubileusz 100-tnego przedstawienia głośnej sztuki B. Shaw'a „Profesja pani Warren". W głównych rolach: Marja Malicka oraz Cieszkowska, Bay-Rydzewski, Biesiadecki, Wojtecki i Dardziński. Od premjery co wieczór przepełniona po brzegi widownia, gorąco oklaskuje koncertową grę artystów.

W soboty i niedziele o 4-tej popoł. „Trafika pani generałowej", grana przeszło 200 razy.

Zawieszenie czynności urzędu pocztowego

Z powodu remontu lokalu, zajmowanego przez urząd pocztowo telekomunikacyjny Warszawa Nr. 7 przy zbiegu ul. Fredry i Wierzbowej, czynności tego urzędu zostały zawieszone na czas od 15 b. m. do 15 listopada r. b. W związku z tem dyrekcja okręgu poczt i telegrafów, przewidując zwiększenie się ruchu w sąsiednim urzędzie pocztowym Warszawa Nr. 20 przy ul. Bielańskiej 10-12, przedłużyła w nim służbę w dziale pocztowo - kasowym do godz. 20, a w dziale telekomunikacyjnym do godz. 21-ej.

Ruch emigrantów

w m. sierpniu 1936 r.

Za pośrednictwem Syndykatu Emigracyjnego wyjechało do krajów zamorskich i kontynentalnych w sierpniu b. r. ogółem 849 osób.

Z liczby tej wyjechało do Stanów Zjedn. Ameryki Półn. i Kanady 265 osób, do krajów Ameryki Południowej 277 osób, do innych krajów zamorskich 78 osób. Do Francji wyjechało w tym okresie 206 osób, do Belgji 23 osoby. Za pośrednictwem Centralnego Sjonistycznego Wydziału Palestyńskiego wyjechało do Palestyny w sierpniu b. r. 1300 osób.

Autobus mieiski rozbił samochód

Przed gmachem urzędu Telekomunikacyjnego na rogu ul. Poznańskiej i Nowogrodzkiej stał samochód prywatny Nr. 27146,, należący do Edmunda Budrewicza. Od strony Al. Jerozolimskich jechał ul. Poznańską autobus miejski linji „E", który uderzył w tył samochodu. Rozległ się trzask łamanego podwozia i rozbitych szyb. Kierowca autobusu zwiększył szybkość i odjechał. W ślad za zbiegiem Budrewicz zarządził pościg samochodem. Przy pomocy policjanta na pl. Trzech Krzyży kierowcę zatrzymano. Tam sporządzono protokuł.

Nasza Rubryka

Poszukiwanie pracy

STUDENT PRAWA poszukuje korepetycji. Łacina, francuski, matematyka w zakresie 6-ciu klas. Zgłaszać się: ul. 6-go Sierpnia 36, m. 20 w godz. od 18—19.

STUDENTKA PEDAGOGIKI uczy dorosłych skróconą metodą. Postępy zapewnione. Tel. 11-72-21.

Powieść Mniszkówny na ekranie

Spośród filmów, które zostaną nam zademonstrowane na otwarcie sezonu 1936-37 bezwątpienia na plan pierwszy wysunie się „Trędowata". Rolę Stefci Rudeckiej odtwarza Elżbieta Barszczewska — piękna gwiazda polskiej sceny i ekranu, która po wspaniałym sukcesie w „Tessie" uważana jest za jedną z najwybitniejszych indywidualności aktorskiej w Polsce, rolę Waldemara Michorowskiego gra Franciszek Brodniewicz. W pozostałych rolach występują conajprzedniejsi artyści polscy, że wymienimy tylko: Mieczysławę Ćwiklińską, Zofję Lindorfównę, Mirę Wiszniewską, Irenę Malkiewicz, Jarszewską, Halską, K. Junoszę - Stępowskiego, Józefa Węgrzyna, Władysława Grabowskiego, Wacława Pawłowskiego i t. d. Premjera tego polskiego arcydzieła odbędzie się już dziś w kinie „Capitol".

Adolf Dymsza

w podwójnej roli

W najnowszej komedji, którą wypuszcza na rynek wytwórnia Rex-Film p. t. „Bolek i Lolek", dwie role tytułowe odtwarza ulubiony przez Warszawę Dodek. „Bolek — cwaniak" i „morus" warszawski, ślusarz z zawodu, posiada sobowtora Lolka, gogusiowego paniczyka, fajtłapę i niezaradnego flegmatyki. Duet, który Dymsza śpiewa sam z sobą jest nietylko doskonałym szczytem gry aktorskiej, lecz ciekawą sztuczką techniczną, zastosowaną po raz pierwszy w naszej kinematografji. Trzeba dodać, że w tej nowej komedji polskiej wespół z Dymsza występują A. Fertner, M. Znicz i W. Grabowski. Nic też dziwnego, że w atelier Falanga, w którem film był kręcony, zespół techniczny, reżyserski i czekających swej kolejki aktorów raz po raz wybuchał śmiechem po powiedzonkach asów polskiej komedji filmowej. Premjera filmu p. t. „Bolek i Lolek" — dziś w kinie „Pan".

Kronika organizacyjna

PIĄTEK.

W piątek, dnia 18 bm. o godz. 7 w. na niżej wymienionych Dzielnicach odbędą się zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami na aktualne tematy.

Dz. Wola — Czyste — Wolska 44 ref. tow. Czapiński Kazimierz.

Dz. Jerozolima — Chłodna 30 ref. tow. Winterok Ludwik.

Dz. Marymont — Żoliborz — Krasińskiego 10, ref. tow. Deutscher.

Dz. Rakowiec — Pruszkowska 6, ref. tow. prof. Gumplowicz Władysław.

Dz. Annopol — N. Bródno — Białołęcka Nr. 51, ref. tow. W. Ostrowski.

Dz. Mokotów — Chocimska 23, ref. tow. Gajewski Stan.

Dz. Czerniaków — Nowosielecka 1 ref. tow. Dąbrowski Jan.

Dz. Ochota — Grójecka 94, ref. tow. Klejn.

Dz. Praga — Brukowa 35 m. 14, ref. tow.

Ruch Zawodowy

W czwartek dnia 17 b. m. odbędzie się o godz. 18.30 w lokalu Związku przy ul. Wareckiej 7, II p. *Konferencja Zarządów Oddziałów Warszawskich Związków Pracowników Komunalnych i Inst. Użyt. Publ. w Polsce.*

Ze względu na ważne sprawy, będące na porządku obrad, wszyscy towarzysze — członkowie Zarządów— obowiązani są do bezwzględnego przybycia.

Śmierć w dorożce

W dorożce na pl. Zbawiciela zasłabł i stracił przytomność 38-letni Władysław Hipsz, ogniomistrz W. P. (Legjonowo). Jadący z nim szwagier polecił dorożkarzowi pojechać do Pogotowia. Gdy lekarz wyszedł do dorożki, stwierdził, iż Hipsz już nie żyje. O zagadkowym zgonie zawiadomiono policję III-go komisarjatu. Trup pozostał w dorożce od godz. 2.30 do 6-ej. Następnie zwłoki przeniesiono z dorożki do karetki wojskowej, która przewiozła zmarłego do kostnicy przy szpitalu Centrum Wyszkolenia Sanitarnego. Przyczyna śmierci nieustalona.

Wypadki kolejowe

Na terenie dworca Głównego z wagonu montażowego wypadł 28-letni Adolf Restau, monter angielskiego towarzystwa elektryfikacyjnego. Lekarz Pogotowia stwierdził ogólne potłuczenie i przewiózł ofiarę wypadku przy pracy do szpitala Dz. Jezus.

— Między wsią Budki Szczęśliwickie a stacją Włochy w czasie wyskakiwania z pociągu osobowego uderzył głową o semafor 18-letni Wacław Niewiadomski, robotnik w fabryce „Era". Doznał on pęknięcia podstawy czaszki. Ofiarę wypadku przewieziono do Warszawy na dworzec Główny, skąd Pogotowie zabrało do szpitala na Czystem.

Rejestracja rowerów

Zgodnie z zapowiedzią, we wtorek 15 b. m. rozpoczęła się rejestracja rowerów na okres 1936 i 1937 r. Rejestracja ta odbywa się w wydziale przemysłowym (dział ruchu kołowego) Zarządu Miejskiego przy ul. Ogrodowej 39-41. Przy zgłaszaniu rowerów do rejestracji należy składać karty rowerowe wraz z numerami 1935 lub 1936 r., względnie zaświadczenia o rejestracji roweru po dniu 1 czerwca 1936 r. Rejestracji podlegają również rowery z silnikami pomocniczemi o pojemności skokowej do 100 cm. sześć. Przy rejestracji tych rowerów należy przedstawiać także zaświadczenie wytwórni lub miejsca sprzedaży, stwierdzające, że pojemność skokowa silnika nie przekracza 100 cm. sześc. Winny być również rejestrowane wszelkie wózki o dwuch lub trzech kołach, poruszane siłą nóg.

W pierwszym dniu rejestracji, od g. 9 do 13-ej, należy przedstawić rowery, zaopatrzone w numery z roku 1935 od 1 do 300, a od g. 17 do 21-ej od nr. 301 do 600, w drugim dniu, t. j. 16 b. m., rowery, zaopatrzone w numery z r. 1935, od 601 do 900 włącznie, a od g. 17 do 21 od nr. 901 do 1.200 włącznie.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Róża" wg. Żeromskiego.
APOLLO: „Jadzia" ze Smosarską.
ATLANTIC: „Pasteur" z P. Munim.
ANTINEA: „Ostatnia serenada" i „4½ muszkieterów".
ARKON: „Jasnowidz" i „Kowboj".
AMOR: „Zmiana serc" i „Człowiek, który rozbił bank".
AS: „Wyprawy krzyżowe" i dodatki.
BAŁTYK: „Rose Marie".
BIS: „Cyrk Barnuma" i „Niedokończona symfonja".
CAPITOL: „Trędowata".

CASINO: „Magnolja".

COLOSSEUM MAŁE: „Parada rezerwistów".
CORSO: „Burłaki z nad Wołgi" i rewja.
CZARY: „Nowe przygody Tarzana".
FAMA: „Serca ze stali".
FILHARMONJA: „Jedna z tysiąca".
FLORIDA: „Morderca" i „Czar młodości".
FORUM: „Na zgliszczach szczęścia" i „Dla ciebie tańczę".
EUROPA: „Błękitna parada".
ELITE: „Kapitan Blook" i „Stary pionier".
HELIOS: „Jego wielka miłość". Rene Claira.
GDYNIA: „Zapomniane twarze" i rewja.
ITALIA: „Księżniczka Czardaszka" i dodatki.
KOMETA: „Ludzie w tunelu" i rewja.

LOS: „Złoto".

MASKA: „Oskarżam Cię Matko" i „Prokurator Alicja Horn".
MAJESTIC: „Cygańskie dziewczę".
MARS: „Anna Karenina" i dod. kol.
MEWA: „Caliente" i „Ekscentryczna dama".
METRO: „Kochanek własnej żony" i rewja.
MUCHA: „Burłaki z nad Wołgi" i „Nocne życie bogów".
MINERWA: „Człowiek dwuch światów" i „Bez honoru".
KINO MIEJSKIE — Hipoteczne 8. „Bounty".

NOWA TOMBOLA: „Mazur" i „Wszystko żart".
OKO PRASKIE: „Bar Micwe" i „Żyj i śmiej się".
PAN: „Bolek i Lolek".

PETIT TRIANON: „Wiedeńskiej kawiadence" i „Małżeństwo na bezdrożach".
POPULARNY: „Urojony świat" i rewja.
PROMIEŃ: „Nasi chłopcy marynarze" i „Iskor".
PRAGA: „Mazur" i rewja.
RAJ: „Sztandar wolności" i „Dolores".
RIALTO: „Mały buntownik".
RIVIERA (Leszno 2): „Dodek na froncie".
RENA: „Jej wysokość całuje" i „Spełnione sny".
ROXY: „Mały marynarz".
SFINKS: „Upiór na sprzedaż".
ŚWIAT: „Cyrk Barnuma" i „Szalony Porucznik".
STYLOWY: „Grzesznik mimo woli".
ŚWIATOWID: „Mayerling".
STUDIO: „Mayerling".
SOKÓŁ: „Armja Ewy" i „Weseli kuracjusze".
SORENTO: „Burzami nad Andami" i „Parada rezerwistów".
TON: „Koenigsmarck".
UCIECHA: „Pokusa" z Marleną Dietrich i Gary Cooperem.
UNJA: „Zew krwi" i rewja.
KINO - VARIETE (Gmach Cyrku): „Tajemnica expressu Nr. 5" i „Kocha, lubi, szanuje".

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.